

Hejmar 71 | 13.01.2006

Kurdish weekly newspaper

Di sala 2005an de 63
rojnamevan hatin
kuştin

Rûpel 2

Bila Tirkiyê
hemû penaberên xwe
paşve bistîne

Rûpel 2

Heciyên Çewligî
li şûna Mekkê, birin
Edenê

Rûpel 3

Laşfiroş Ereb in
û muşterî Kurd!

Rûpel 3

Hikûmeta Kurdistanê
liser rewşa Kemal
Seyyîd Qadir
daxuyaniyek belav kir

Rûpel 4

Francois Mitterand
di 10 saliya mirina xwe
de nehat jibîr kirin

Rûpel 6

Zaxo de Festivalê
Videoklipan viraziyay

Rûpel 15

HAWAR DENGÜBAS.com

D 1.50 EUR, A 1.70 EUR, B 1.70 EUR, NL 1.70 EUR, CH 2.60 SFR
LUX 1.70 EUR, L 1.70 EUR, S 19.00 SKR, DK 14.00 DKR.
N 16.00 NOK, GB 1.10 £, GR 1.70 EUR

Barcode: 4 196577 401503

71

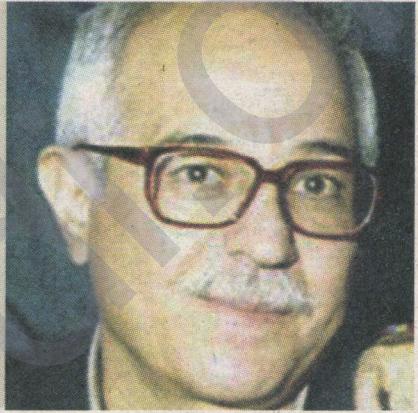
Gaveke pîroz: Herdu hikûmet dibin yek

**Endamê Serokatiya
PDK-Bakur Rojhat Amedî:**
**PDK-Bakur jîbo gelê
kurd mafê çarenûsiyê
diparêze -1.**

Rûpel 9

**İbrahîm Guçlu:
Amed: Dilê miletê
Kurd.û navendiya
/ merkeza
Kurdistanê**

Rûpel 7

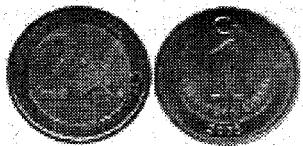
Li nexwêşxaneya Amedê şopên lingên dewleta kûr û nijadperestiyê

■ Peyama Kurd li Amedê da pey şopa van
helwestên nijadperest û xwediye wan
Fetin Rüştü Yıldız

Kurtenûce

Li Ïtalya sixtekariya bi “Euro Turco”

PK - Li gora daxuyaniya Wezareta Darayı ya Ïtalyayê li wî welatî li şûna 2 Euroyan bikaranîna 1 Lireyê Tirk yê nû (LTN) bûye karekî ji rîzê.

Xeleka nikel ya li dora herdû pereyan, sıfır û meziniya Euro û LTN wek hev in.

Gava ev tişt hemû wek hev bin cuda-tiya wêneyan bala mirovan nakşine. LTN li Ïtalya wek “Euro Turco” tê binavkirin. Jiber ku qîmeta 1 LTN, 50 centî dike, ew kesen ku li şûna Euro LTN distînîn û bi vî awayî tê xapandîn aciz dibin.

Rojnameya Corriere della Sera di hejmareke xwe de xwendevanên xwe li himber wan kesen ku li şûna 2 Euroyan 1 LTN didin, iqaz kir.

Her wiha di makineyên otomatik yên li sikakan de jî her ev hile tê kirin.

Diyare heta çareyek jê re bê dîtin pereyê Tirk “Euro Turco” wê hîna gelekkesan biêşinîn.

Kesen hevdu berdane ne bextewar in

PK - Li gora lêkolîneku ku ji aliyê Zanîngeha Herêma Michigan li Amerikayê û Instituya Lêkolîna Aborî ya Alman ve hevbeş hatiye kirin, kesen ku hevdu berdane careke din nagihêjin radeya bextewariya xwe ya berê û wê tahmî najin.

Li gora lêpirsinâ ku di pêvajoya 18 salan de bi 30 hezar kesan re hatiye kirin, kesen bi jin an merê xwe re hevdu berdane li gora mirovîn zewicî kêmîtirin zewqê ji jiyanê werdigrin.

Lêkolîn xuya dike ku ew kesen jiber êş û nexweşiyêñ zewacê hevdu beridin, her çiqas di destpêkê de xwe çêtir his bikin ji piştre bextewariya wan tu carî hilnakiş radeya berê.

**Cejnâ Qurbanê
li hemû gelê
Kurdistanê
pîroz be!**

XWEDE DAMEZRENER
ROJNAMEYE
BAYRAM AYAZ, VEYSE EFE
PEYAMA KURD VERLAG

REDAKSİYON: FADIL ÖZCELİK, HEVİDAR ZANA,
LOOMAN BERZENCI, MANSUR SIDDI, MİSTFA
ÇWARTAYI, NİZAR CAF, SEYİDXAN KURU, SİLEMANE
ALIXAN, PIRKEMAL, RÊZAN DİYAR, VİNOS FAVIA

NAVİSAN: PEYAMA KURD
THOMAS-MANN-STIHL
22, 53111 BONN /
GERMANY

FON: +49 (0228) 18 00 6541
+49 (0228) 18 00 6555
FAX: +49 (0228) 18 00 6566
WWW.PEYAMA-KURD.COM
INFO@PEYAMA-KURD.COM

TËRHN: PEYAMA KURD XWE MARDAR DRIN, KU NIVŞEN JÊ RE TÊN SANDIN,
KURT BIKE. EN JI ALIYÊ KÊZIMAN Û RASTNIVISNE DE İ SERRASTKIRINA
BERHEMAN DE AZAD E. BERHEMAN LU JI RO PEYAMA KURD TÊN SANDIN
HEKE LI CIVYKÎ DIN HATIBIN WESANDIN, NAYEN ÇAPKIRIN.

Di sala 2005an de 63 rojnamevan hatin kuştin

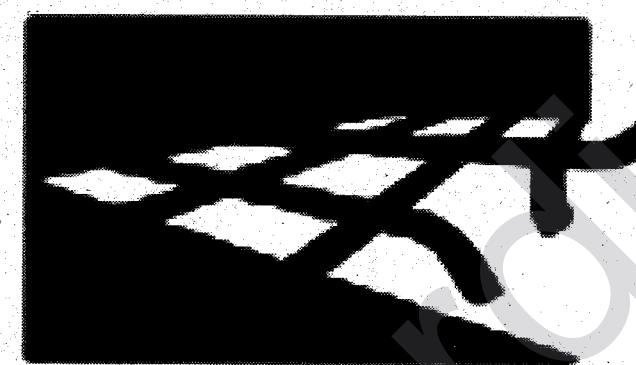
PK - Rêxistina Rojnamevanen Sinornenas (RSF) bi daxuyaniyekê eşkere kir ku di sala 2005an de 63 rojnamevan li ser karê xwe pêrgî érişan bûne û hatine kuştin.

Li gorî daxuyaniya RSF ji 1995an û virde di salekê de ewqas rojnamevan nehâti-ne kuştin.

RSF diyar dike ku di sala buhuri de li Iraqê 24 rojnamevanan jiyana xwe ji dest dane û Iraq di warê ewlekariya rojnamevanan de telüketirin herême li dinayê.

Her wiha RSF di daxuyaniya

reporters sans frontières

xwe de radixe ber çavan ku ji mudaxeleya. Amerikayê û hêzên hevpeyman û heta niha li Iraqê 76 rojnamevan û aständan (alikar) medyayê hatine kuştin.

Ev hejmar, ji hejmara rojnamevanen ku di serê Vietnamê de hatibûn kuştin zedetire.

Serê Vietnamê di sala 1955an de dest pê kiribû û di sala 1975an de bi dawi hati bû.

RSF di daxuyaniya xwe de piştî Iraqê, Filipinan jibo ewlekariya rojnamevanan telüketirin welat nişan dide.

Bila Tirkiyê hemû penaberên xwe paşve bistîne

PK - Wezirê Karê Hundur yê Avûstûryayê Lisee Prokop got ku divê Tirkiyê hemwelatiyên xwe yên ku serlédana wan ya penaberiye qebûl bûye paşve bikşine. Li gora daxuyaniya ku li Avûstûryâ di rojnameya Kurier de hat weşandin Prokop gotiye: “Sala derbasbûyi ji Tirkiyê 1000 kesî jibo penabertiye seri li Avûstûryâ da û xwesteka piraniya wan jî hat qebûlkirin. Li Tirkiyê maşen mirovî heta niha ne-hatine misogerkerin.”

Protop got ku divê di navbera Tirkiyê û Yekîtiya Ewrûpa de peymanej jibo vegerandina penaberan bê imzekirin û wiha dom kir: “Demeke dirêje ku YE vê yekê dixwaze, lê Anqerê heta niha di vê mijarê de daxwaza hevdîtinan nekiriye.”

Prokop eşkere kir ku Avûstûryâ wê di civîna Wezirê Hundur û Edaletê yên YE de vê mijarê bîne rojevê.

Ev civîn wê di 12-14ê Çileyâ Paşin de li Viyana pêk bê û wê ji Tirkiyê Wezirê Hundur Abdulkadir Aksu û Wezirê Edaletê Cemil Çiçek ji besdar bibin.

Ji aliyê din ve Serokê Yekîtiya Ewrûpayê yê Demî, û Serokwezirê Avûstûryayê Wolfgang Schüssel di

civîneke çaperneniyê de li gel Serokê Komisyonâ Yekîtiya Ewrûpa Jose Manuel Barroso re got, “Hege-ger em helwesteke li diji krîteren Ewrûpa bibînin, emê bi Tirkiyê re

mizakereyan rawestinîn”. Schüssel bi bir anî ku Tirkiyê berî endame-

tiye mecbûre li gorî krîteren YE tev bigere.

Sal bi sal deynê Tirkiyê zêde dibe

PK - Rapora Odeya Ticaretê ya Anqereyê (OTA) eşkere kir ku ji sala 2003an û virde deynê Dewleta Tirk yê hundir 41.3 milyar û yê dervê ji 19.5 milyar dolar zêde bûye û bi giştî gihiştiye 345.9 milyar doları.

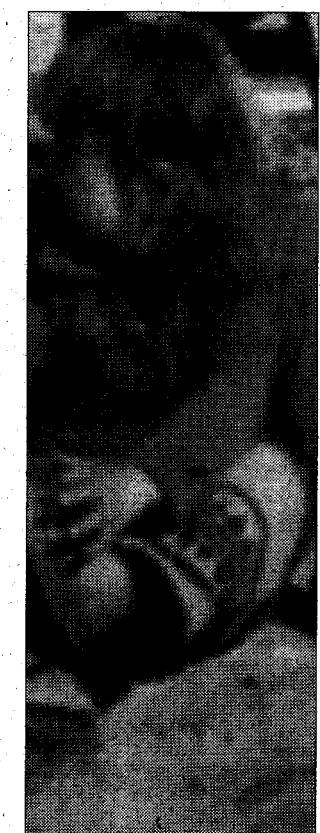
Li gora rapora OTA, ligel ku Tirkiyê di 11 mehîn sala 2005an de 159 katrilyon deynê xwe yê hundir daye ji, deynê ku di sala 2004an de 224.5 katrilyon bû bi deynê nû re gihiştiye 243.8 katrilyon Lireyê Tirk.

Di eynî demê de Tirkiyê 35 milyar dolar ji deynê xwe yê derve daye, lê deynê derve yê ku di sala 2004an de 161.9

milyar dolar bû, di 9 mehîn sala 2005an de gihiştiye 165.3 milyar doları.

Her wiha li gora rapora OTA di sala 2003an de li Tirkiyê hatina her şexseki 4 hezar û 59 dolar bû lê ev reqem di sala 2005an de bûye 4 hezar û 800 dolar.

Di sala 2000an de Tirkiyê bi deynê xwe yê hundir û derve, bi giştî 172.8 milyar dolaran deyndar bûye, ev reqem ji heta dawîya sala 2005an ji sedî sed zêde bûye û gihiştiye 345.9 milyar doları.

TEHNI: PEYAMA KURD XWE MARDAR DRIN, KU NIVŞEN JÊ RE TÊN SANDIN,
KURT BIKE. EN JI ALIYÊ KÊZIMAN Û RASTNIVISNE DE İ SERRASTKIRINA
BERHEMAN DE AZAD E. BERHEMAN LU JI RO PEYAMA KURD TÊN SANDIN
HEKE LI CIVYKÎ DIN HATIBIN WESANDIN, NAYEN ÇAPKIRIN.

Heciyê Çewligî li şûna Mekkê, birin Edenê

PK - Li Bingolê çeteyek xapandinê, 57 mirov bi armanca birina Hecê xapandin.

Ali Eserê ku yek ji 57 berendamên hecîtiyê bû dibêje ku wan destpêkê pêwendî ligel firmayekê ku navenda wê li Enqerê ye danîne. Her yekî 1200 dolar pere dane. Firmayê ji wan re gotiye ku divê ew siwar bin herin Edenê ewê li wir werin pêşwazîkirin. Pişti ku Çewligî xwe digihînin Edenê, pê dihisin ku ew hatine xapandin û mirovê ku pêwendî bi wan re daniye, ligel 70 hezar dollarî reviyaye.

57 mirovên Çewligî li Edenê çûne cem polisan û

giliyê firmayê kirine, lê tu encam jê derneketiye. Ew dawîya dawî bê ku bibin

Heci, li Çewligê vege riyanê. Çewligî dibêjin, "Yê ku ev tişt kirine, ne mirov in,

ewê çawa ji bin vî gunehî derkevin, em wan hewaleyî Xwedê dikin".

Ji 10 zarokan 9 mirî hatin dinyayê

PK - Li Qersê, xanimekê bi navê Fatma Koç (30) heta niha 10 zarok anîne dinyayê lê belê 9 ji wan mirî çêbûne. Fatma Koç beri çend rojan cara dehemîn welidi û keçikek anî dinyayê. Fatma xanim navê Mine li keça xwe kiriye. Keçik jiber pirsûrîkên tendurusti hîna di kuvezê de yê lê Fatma Koç jibêr serê we na live.

Fatma Koç û Bülent Koç bi salane li hêviya zarokekî ne. Heta niha jiber sedemek ku nayêzanîn, 9 zarokên wan mirî hatine dinyayê. Ji ber ku derfetên wan yêni aborî kêm bûn, Fatma Koç li xwe nepirsiye û derman nebûye. Sala derbasbûyi ew bûye xwedîyê Kerta Kesik û li ser doktoran geriyaye. Pişti ku ew hatiye dermankirin, careke din dican bûye û Mine anîye dinyayê.

Ew di nava alçiyê de dijîn

PK - Li navçeya Batmanê Kozlukê 2 xwiş û birayê 11 û 6 salî ji ber nexweşîya hestîyan di nava alçiyê de dijîn. Hestiyêner herdû zarokan geleki bê taqet in û di liveke biçük de dişkên. Ji ber ku malbata wan nikare buhayê dermanki-

rîna wan bide, ew neçar in ku jiyana xwe di nava livînan de û bê liv bidominin. Malbata Akboga li beramberi şikestina hestiyêner zarokan, serî li alçikirinê dane û lingê zarokê xwe alçî kirine. Bavê zarokan Siraç Akboga betal e û rewşa wan

ya aborî geleki lawaz e. Dayika zarokan Ilamet Akboga ji bi nexweşîya şekir û tansiyonê ye. Zarokêner malbata Akboga li ber çavêwan dihilin û ew neçar in, nikarin tiştîki ji wan re bikin. Malbat li hêviya alîkîriya xêrxwaza ye.

Laşfiros Ereb in û müsterî Kurd!

PK - Li gora raporek rojnameya Mîdyâ, bêtîriya laşfirosen bajarê Kerkükê jînên wan Ereban in yêni ku re-jîma Baas ji jîriya Iraqê anîne Kerkükê û geleken din ji pişti

rûxana rejîma Sedam ji Bexda hatine Kerkükê û karê laşfirosiyê dikin.

Weke ku wan laşfirosan diyarkirine bêtîriya müsteriyênen wan Kurd in û herwisa dibêjin ku li Bexda tenê 10-15 dolaran jibo her tekiliyeke cinsî werdigirtin, lê niha müsteriyênen Kurd 100 dolaran didin wan. Herwiha ew laşfiros dibêjin ku ew bi veşartî û bê destûriya hikumetê vî karî dikin. Li

dawiyê yek ji wan jînên laşfiros ji rojnameyê re dibêje, jiber ku zilamê min kar nake ez neçarîm vî karî bikim, zilamê min jî dizane ku ez vî karî dikim, lê tu carî ne gotiye min çîma tu vî karî dikî, xwezi min şû bi yekî Kurd kîribûya, çunki Kurd bi xîret in û nahêlin jînên wan karên wişa bikin.

Panorama

Dilbixwîn Dara

Medyaya Kurdî dermanekî nû ji bêxewiyê re dît

Yek ji erkân medyayê perwerdekirin e.

Televizyon, rojnamê, radyo, kovar, malperen internetê û gelek navgînên din ku di warê ragihandinê de kar dikin, dikarin di perwerdekirina temasavan, xwendevan û guhdaran de roleke mezin bilîzin. Berpirsiyar û birêvebirîn van dezgehîn ragihandinê di civakên rojavayı de pêwistîyeke mezin didin vê yekê. Keseke ku ne hêjâyî wezifeya ku di televizyonê de bibe moderator, yan ji spiker nikare vê wezifeyê hilgire û derkeve pêşberî bi mîlyonan kesan.

Di van civakan de zanebûn, têgihiştineke berfereh, kultureke giştî û di seri de ji qabiliyet mîzîna pîvandina mirovan e. Ne wasîte, ne ruşvet, ne „ev ji malbata min e, ev keça ciranê min e, ev lawê xaltika min e“ tu rolê nalîzin, weke li cem me. Ki dikare ci karî bike, qabiliyet u zanebûna kî di ci warî de ye, ew kes li gora xwe cîheki xebatê ji xwe re dibîne û di wê xebata xwe de bi ser dikeve, hem bi ser dikeve hem ji sîd û fedeyekê digihîne derdora xwe.

Li cem me peydakirina kar, weke ku min li jor bi nav kir pir cuda ye.

Wê rojê ez li ber ekranê televiyona Roj Tv bûm. Ez ji temaşekirina televizyonê pir hez dikim û dema ku temaşê dikim ji bala xwe didim gelek tiştan bi hev re, weke zimanê pêşkêşkirina nûçeyan, şêweya birêvebirîna programan, ronahi, makaj, dekor û gelek tiştîn din bala min dikîşinîn.

Programa „Tendurustî“ yê bû.

Tixtorek li pêşîya kamerayê li piş maseyekê rûniştibû û nexweşîyen Mîdeyê ji temaşevanan re şirove dikir û bersiva pirsên ku bi riya telefonê dihatin kirin didan.

“Telefoneke me heye” Dr. dibêje, telefon tê girêdan, li aliyê din dengekî mîran tê, yek ji Kurdistanê telefon dike: “Hevalê tixtor, hemi mîdeyâ min dişê, hem ji bi şev xewa min nayê, ez cûm li ser gelêk tixtoran geriyam, her yekî dermanek da min, min hemû ji ceribandin, lê yeke tenê ji fêde nekî... ez ci bikim?”

Tixtor li ser nexweşîyen mîdeyê diaxife û dibêje: “Gelek nexweşîyen mîdeyê hene, lê bi pîrani nexweşîya mîdeyê ji strêse çêdîbe, dema ku mirov aciz be, ne rihet be, ne bi kîf be, di astengî û aloziyê de be... mîdeyâ wî dişê, ev bi her kesî re çêdîbe...”

Heya vir her tişt normal dije. Mesele tê ser xewê.

Tixtor di bin simbelan de dikene û dibêje: „Nesîheta min ji wan kesen ku ji bêxewiyê gazin û şikayetan dikin re ewe, berî ku rakevin, bila ji xwe re pirtûkê vekin û bixwinin, ji bo ku tu rakevi hema berî razanê devê pirtûkê veke û bixwîne... te hew dît ku xewa te hat...“

Ev nesîhet di programeke tendurustiyê de têne kirin, ne skêc û pêkenokek e. Tixtorek ji bi mîlyonan kes re dibêje: „Pirtûkxwendin dermanê bêxewiyê ye.“

Vê carê ez ji dipirsim, jineke weke diya min ku nikare bixwîne, wê çawa rakeve?

Cejna we ya Qurbanê pîroz be!

Gaveke pîroz:

Herdû hikûmet dibin yek

PK - Pişti civînên dûr û dirêj yên serokatî û politbîroyen herdû partiyen sereke yên Kurdistanê, Partiya Demokrata Kurdistan û Yekîtiya Nîştimanî Kurdistan, roja şemîya derbasbûyi Serokê Kurdistanê Mesûd Barzani yekgirtina herdû hikumetên Kurdistanê ji gelê Kurdistanê re ragihand.

Pişti bidawîhatina civîna herdû politbîroyen Partî û Yekîti ku roja 7/1/2006an li havîngeha Selaheddîn bi çavdêriya serokê Kurdistanê birêve çûbû, di konferansek rojnamevanî de Barzani got; ‘Berîya hilbijartan jî jî yekgirtina herdû idareyan, me soz ji gelê Kurdistanê re dabû û iro ez dikarim bêjîm ku herdû partî gîhiştin lihevhatinê û jî jî cibicikirina vê lihevhatinê, emê rasterast pişti cejna qurbanan vê lihevhatinê deynin pêşberî parlemenê’. Serokê Kurdistanê di berdewamiya axaftina xwe de got, ‘Jî jî gelê Kurdistanê ev roj, rojekê dîrokî û destkefteke mezine û ez vê lihevhatinê ji gelê Kurdistanê, ji xizm û malbatên şehîdan serbilind re dikim cejnanî’. Piş re Kosret Resûl Eli

Serokê Kurdistanê Mesûd Barzani:

Ez vê lihevhatinê ji gelê Kurdistanê, ji xizm û malbatên şehîdan serbilind re dikim cejnanî

kargêre politbîroya Yekîti û Dr. Roj Nûrî Şawêys endamê politbîroya Partî, di peyvîn xwe de pîrozbahî li herdû serokan Mesûd Barzani û Celal Talebanî, malbatên şehîdan û hemû gelê Kurdistanê kirin.

Jî aliye xwe ve Serokkomarê İraqa Federal Celal Talebanî ji roja yekşema derbasbûyi ji Bexdayê daxuyaniyek da û got, ‘Ev ne tenê jî jî gelê Kurd Û Iraqê,

belkû jî jî hemû gelên Îraqê serketin e, çunki rewşa Kurdistanê bandorek mezin liser rewşa Îraqê dike. Mam Celal wiha berdewam kir, ‘Ev yekgirtin destpêka proseyeke fereh ya avedankirinê ye li Kurdistanê û wê bandora xwe li hemû Îraqê bike, jiber ku Kurdistan beşeke gîringê ji Îraqê’.

Naveroka lihevhatinê

Li gora vê lihevhatinê heta sala 2007an, anga heta vegernâdina Kerkûk û hemû bajar û bajarakên din ên Kurdistanê, wê serokwezirê Hikûmeta Kurdistanê ji Partiya Demokrata Kurdistanê be û serokê Parlemenê ji Yekîtiya Nîştimanîya Kurdistan be. Piştre eger hilbijartin hatin kirin wê li gora encamên hilbijartinan hikûmet were avakirin û eger hilbijartin nehatin kirin,

wê Partî û Yekîti karû pileyan bi hev biguherînin, ango serokwezirî dibe jî jî Yekîtiye û serokatiya Parlemenê jî jî Partî. Herwiha li gora vê lihevhatinê 11 wezaret dibin para Partî û 11 jî jî Yekîtiye û jî jî partiyen din yên Kurdistanê ji hin wezaret hatine destnîşankirin, lê bi dirustî ne hatîye zanîn ew kîjan wezaret in.

Wezaretên ku ji aliye Partî ve hatine dagirtin ev in, ‘Wezareta Darayı, Pêşmerge, Xwandin Bilind, Rewşenbirî, Çandin, Çavkaniyê Siruştî, Elektirik, Şaredarî, Werziş û Lawan û Wezirê Herêmê jî jî karûbarê heremên derveyî herema Kurdistanê’.

Wezaretên ku ji aliye Yekîtiye ve hatine dagirtin ji ev in, ‘Wezareta Hundir, Dad, Perwerde, Tendirustî, Karûbarê civakî, Ewqaf, Çavkaniyê avê, Avedankirin, Pilandanan, Mafê Mirov û Veguhestin û Gihan-din’.

Herwiha jî jî postê serokkomariya İraqa Federal, Celal Talebanî dûbare ji aliye Kurdan ve hat kandidî kirin.

Li Bielefeldê Kurdê Ezidî komeleyek vekirin

PK - Li Almanya bajarê Bielefeldê bi daxuya-nîyekê jî jî raya giştî hat eşkerekirin ku Kurdê Ezidî li vî bajarî komeleyek netewî û oî dameziranî. Dameziranêrên saziya ku navê “Komeleya Sipî ya rewşenbirî û cîvakî” lê bûye, di daxuyaniya xwe de armanca komeleyê wiha xuyadikin: 1. Xizmeta civakî ji aliye civakî û rewşenbirî ye. 2. Xizmete her mirovîki li gor derfetên Komelê. 3. Kar jî jî danehev, berhevîkirin, nivisan-din û nûjenkirina çand û

keleporê vê Olê, jî jî parastina hîmîn Oli. 4. Belavkirina çand û felsefa ola Ezdiyyatî yê resen û rasteqîn û diyarkirina bingehau koka Ezdiyyatî bi raya giştî, ku ev ol liser xérê, wekheviyê, mafrawayî û fikra parastina Ezzdayê Yekta hatiya avakirin. Û herweha bervedana di ber erkîn resen yê olê de û serrastkirina û bersivdana hemî çewtîyên ku ji layên biyani ve liser vê olê têna belavkirin bi rengekî mirovana û dîmokratik. 5. Kar ji boy şermazkirina zilm, zordariyê û bêputiyê di nava

Hikûmeta Kurdistanê liser rewşa Kemal Seyyîd Qadir daxuyaniyek belav kir

PK (Navenda Nûçan) - Hukûmeta Kurdistanê Federe di 9ê mehê de liser rewşa Kemal Seyyîd Qadir daxuyaniyek çapameniyê belav kir. Daxuyaniya Hukûmeta Kurdistanê wiha ye:

“Rewşa huquqî ya derbareyê Kemal Seyyîd Qadir.

Liser rewşa huquqî ya Kemal Seyyîd Qadir agahiyê nerast tê belavkirin. Kemal Seyyîd Qadir li gor qanûnan û sistema dadgehî ya heyî hatîye girtin. Doza Kemal Seyyîd Qadir niha li hemberî Dadgeha Te-mizîye ye.

Kemal Seyyîd Qadir ha-tibû girtin li gor Qanûna 21ê, maddeya 1ê, ku ji bal Encumenâ Neteweyî ya Kurdistanê di 2003an de hatîye qebûlkirin ku ew di derbareyê heqaret û iftîrakirina li dezgehîn mîri (fermi) de ye.

Hemû maf û imkanen Kemal

Seyyîd Qadir yê awûkat hene û mafen wî hemû garantikirin ne. Ji bili awûkatê xwe, ew ji bal endamên malbatâ xwe, hevalên xwe, komîteya navneteweyî ya Xaça Sor û ji bal karbidesten resmî yê Balyozxaneya Avûstûryayê ya Bexdayê hatîye ziyoertkirin.

Hukûmeta Herêma Kurdistanê diyar dike ku prensibên mafen mirovayî û azadiya xweifade-kirinê berdewamî rîz lê tê girtin, tê pêşdexistin û garantikirin jî jî hemû kesan li seranserê herêma Kurdistanê.”

Hukûmeta Herêma Kurdistanê tanê Heyeta Weziran Hewlêr Kurdistan, Iraq January (Çileyê paşîn) 9, 2006-

01-09

Li nexweşxaneya Amedê şopên lingên dewleta kûr û nijadperestiyê

Peyama Kurd - Amed

Serhekîm Yozgatî Dr. Fetin Rüştü Yıldız, ji dema ku li nexweşxaneya Amedê dest bi kar kiriye û heta niha bi helwest û bîyârân xwe tovên nijadperestiyê diçine û dixwaze doktor û xebatkarên Kurd ji erkêن payebilind dûr bixîne. Peyama Kurd li Amedê da pey şopa van helwesten nijadperest û xwediyyê wan Fetin Rüştü Yıldız.

Peyamnîrên Rojnamê û hin xwendevanên me di derbarê kesayet û tevgera serhekîm Fetin Rüştü Yıldız de ev agahdarî berhev kirin.

Serhekîm Fetin Rüştü Yıldız ji sala 2002an ve weke serhekîm li nexweşxaneya Amedê dest bi kar kir. Ji rojê destpêka karê xwe ve wî dest bi dijayetiya xebatkarên nexweşxanê, kesen nexweş û gelê Amedê kiriye. Fetin Rüştü Yıldız ne tenê dijayetiya Amediyan dike, ew her wiha dibe sedema nearamiyê jî. Navê serhekîm li hundir û derveyî nexweşxanê tevlî gelek bûyerên ne li rî û sextekariyê jî bûye.

Serhekîm Fetin Rüştü Yıldız, di nava xebatkarên nexweşxaneyê de cudaxwaziya nijadî û şoven dike û bi vî awahî gelek xalê Destûra Bingehîn ya Tirkîyê jî binpê dike. Ew bi çandina, tovên nijadperestiyê di nava xelkê de dibe sedema rûdana bûyerên nexweş.

Gelek xebatkarên nexweşxaneya Amedê bûne şahid ku serhekîm gotiye „Ezê li beşa X ya nexweşxanê Rojhilatîyekî (Kurd) bi tenê jî nehêlim“ û wî bi vî rengî merema dilê xwe diyar kiriye.

Serhekîm cihê xebatkaran li gora nijada wan hildibijêre

Fetin Yıldız cihê xebatkaran nexweşxanê li gora daxwaza xwe diguhere û di guhertinê de guh nade ezmûn û jêhatibûna karkeran, lê belê berê xwe dide koka wan ya nijadî. Xebatkaran herî bi ezmûn yê emeliyatxanê, beşa nexweşiyê hundirin û besen din, ji ber ku Kurd in ji aliye serhekîm ve ji wan besan hatine dûrxistin û li şuna wan Türk hatine bicikirin. Ew bi vî awahî hem cudaxwaziye dike û hem jî xebatkaran ji nijada xwe li derdora xwe kom dike.

Kesen ku ji besen xwe yê xebatê hatine derxistin, di derbarê guhertinê de nehatine agahdarkirin û vê yekê hiştiye ku nearamî di nava xebatkaran de peyda bibe û radeya bikêrhatinê lawaz bibe.

Her wiha serhekîm Fetin Rüştü Yıldız di dema saxtikîrina hundirê nexweşxanê de, heqaretên giran li nexweşnîrên (hemşire) jin û xebatkarên nexweşxanê dike, wan di nava gel de biçük dike û kesayetê ji wan re nahêle. Ew bêyi ku li derî bidedikeve odayê nexweşnîrên jin û nişan dide ku ew tu nîrxê civakî û exlaqî nas nake.

Serhekîm Fetin Rüştü Yıldız di bin navê nûkirina nexweşxaneyê de çend karûbarên pînekirina avahiyê pêk anîne û bi vî rengî ji birêvebirên berî xwe zêdetir pere xwarine û tevlî sextekariyê bûye. Rüştü Yıldız bi ramana „Ez çiqasî diyar bikim ku ez kar dikim, ez hewqasî dikarim sextekariyê bikim“ tevdigere û heta niha wî mohrek bi tenê jî li bin projeyeke ku nexweşxanê de aliye teknikî de pêş ve bibe ne-xistiye. Di pêkanîna hinek projeyan de jî wî li şuna birêkûpêkirina hinek amûrên kevin, ji bo kurtêlxwiriyê amûrên nû û bêkér anîne û bi vî rengî bêrika xwe dagirtiye.

Rüştü Yıldız di xebata nûkirin û restorasyonê de jî siyaseta xwe ya cudaxwaz û nijadperest meşandiye.

Ji bo lêkirin û nûkirina nexweşxanê karkeran Türk tîne

Di xebata nûkirina nexweşxaneyê de wî temamê karkeran ji derve anîne û

nehiştiye destê yek mirovê Kurd û Amedî bi kar bibe. Wî di aliye aborî de destkeftên wiha bi dest xwe ve anîne ku mirov tucaran nikare bi miaşê serhekîmeki bi dest xwe ve bîne. Heta berî çend salan jî ew di avahiyeye biçük de rûdinişt. Lê piştî ku ew li nexweşxaneya Amedê bû serhekîm, ew li Malen Hamravat bû xwediyyê 2 vilayêt luks. Tîrimbêleke modêla dawî û gelek mal û mewdanê din jî li mîrata xwe zêde kiriye.

Gelek karûbarêne li rî, yênu ku hîna sedî sed nehatine misogerkirin lê cihê gumanê ne hene. Tê gotin ku wî hinek xebatkaran nêziki xwe jî kişandine nava ve tevna têkiliyên xwe yên ne li rî. Ew bi taybetî jî qîmetekî mezîn dide xanimê leşker û polisan.

Ev cudaxwazî û nijadperestiya ku tê kîrin, di nava xelkê bajêr de jî dibe sedema nearamî û bêbaweriye. Kesen weke serhekîm Fetin Rüştü Yıldız û taxi-ma wî, li şuna ku südekkê bigihînin rewşa herêmê ya ku ber bi başiyê ve diçê, ew berê xwe didin koka nijadî ya mirovan û tovên cudaxwazî û nijadperestiyê de nava xelkê de belav dikin.

Li ser rewşa serhekîm berî niha jî gili û gazin hatine kîrin, lê tevna têkiliyên wî heta niha jî ji bo Amediyan ne diyar e û nayê zanîn.

Têkiliyên xwe yên li gel rojnamevanen mîna Savaş Ay û weki

din bikar tîne, di derbarê xwe û nexweşxanê de nûçeyan bi wan dide çêkirin, wan nûçeyan bi dîwarên nexweşxanê ve dike û bi vî rengî rî li ber rexneyen ku werin digre.

Piştî van agahdariyan, kesen ku ji bo rojnameya me axivîn, gili û gazinê xebatkaran nexweşxaneyê jî wiha anîn ziman: „Xebatkarênnexweşxaneya Amedê bi awayekî giştî ji karê xwe sar bûne û gelekên wan hatine ber destberdانا ji kar. Jiyana kar bi tehrîk û gefxwarînê derbas dibe û gihaye radeya dawî. Hinek xebatkar bangâ xwe digihînin raya giştî û doza hişyariyê li wan dikin, dibêjin: „Em hêvi dikin ku Fetin Rüştü Yıldız ji kar were avêtin yan jî di derbarê wî de lêpîrsînek were vekirin û dawiya ve şermazariyê were. Mirovekî wiha li meqamê Hekîmiyê nayê.“

Parêzvanen wî li doktoran didin

Fetin Yıldız bi riya gefan gele doktoran ditirsine û bêdeng dike. Herî dawî doktorê bi navê Abdullah (paşnavê wî veşartî) lêdan jî destê parêzvanen Fetin Rüştü Yıldız xwariye. Abdullah giliyê serhekîm kiriye û doz berdewam dike.

Kes û dor û berên ku bi vê pîrsê re mijûl in, dibêjin „Me gelek caran çapemeniya Kurdi û Türkî di vê derbarê de agahdar kiriye, lê kesî guh nedaye van

gazinan û ev kirêti nexistine rojeva raya giştî.“

Diyar e ku gelek kes ji Fetin Yıldız ditirsin. Tê zanîn ku gelek têkiliyên vî mirovî bi dewleta kûr û veşartî re hene.

Ji ber girîngiya Amedê ya stratejik, wan gelek mirovên faşist, dijminê Kurdan û tarî anîne ser dam û dezgehîn weke nexweşxaneya Amedê û deveren din. Armanca wan kûrkirina dijayediyê û hilandina Kurda ye.

Her wiha mirovên weke Fetin Yıldız ji aliye hikmete ve jî tê parastin. Guman hene û tê gotin ku hin parlementerên AKP, Fetin Yıldız diparêzin û di vê keshiyê de roleke girîng û nebaş dilizin.

Çavkanîyên Peyama Kurd dibêjin: „Em ji ber tirsa ji serhekîm nikarin nasnameyên xwe diyar bikin, lê hin kesen dora serhekîm ne tê de, hema bêjin temamê xebatkaran ji rewşa nexweşxanê nê razî ne. Heger serhekîmeki wiha tarî bizanibe kîjan kes van gîlinameyan diğihînin çapemeniyê, wê aqûbeta wan tevan xerab be. Lê dema ku di derbarê serhekîm Fetin Rüştü Yıldız de lêpîrsînek were vekirin û lêpîrsîn veşartî be, wê xebatkar tev têde beşdar bibin û agahdarîyên li cem xwe bibêjin.“

(Di amadekirina vê raportê de Hawardengubas.com alikarı kiriye, spas ji wan re)

biraveti

Bayram Ayaz

Amed dilê bakurê Kurdistanê ye û bê xwedî nîne!

Peyama Kurd di vê hejmara xwe de dest avêtiye birinek bajarê Amedê. Pîrsa rîvebiriya nexweşxaneya dewletê kiriye mijara vê hefteyê. Di encamên lêkolinan de mirov yekser rastî şopêñ nijadperestî û şovenistîyek hişk dibe. Wisa xuyaye serhekîmê nexweşxaneyê Fetin Rüştü Yıldız keseki pir „xurt“ e û pişta wî ji aliye dewletê ve raste, ji kesi natirse!

Dema min ev agahdarî xwend, mijarê gelekî bala min ji kişand. Em her yek ji aliye xwe de, me da ser şopêñ vê mijarê.

Amed li bakurê Kurdistanê bajarekî zêde giring e, dilê vî perçeyê welatê me ye. Serjimara niştevanên bajarê Amedê milyonek derbaz kiriye. Ew bajarê berê; bajarê kevirên reş yê berî sih cil salan ku li hêla reza, direkxanê, navenda Koldîya Tîrkan, mezelen derê Mêrdînê û kela li aya Dicle dinêre bi dawî dihat, çûye, bajarekî nû mezin peyda bûye. Amed ji çar aliyan ve deh bist kilometer sereh bûye.

Amed iro ji aliye nufusê, berfirehiya bajar û giringiya xwe bazirganî, kulturi, civakî û siyasi ve bûye metropolek mezin. Ev bajarê me yê qedim ji berê berê de navendek herêmê ya sereke bûye. Nuha bi taybeti giraniya Amedê ya siyasi pir zêde bûye. Navenda çareseriya doza Kurd li bakurê welat Amed e. Her wisa riya demokratîzbeûna Tîrkiyê ji di Amedê re derbaz dibe. Yanî di vî çaxa globalizmê de eger dewleta Tîr bixwaze bi gelê Kurd re bi hevre sistemek rastî ji demokrat sazbiye, û hevremayînek bi rizamendî û wekhevi ji xwe re bike armanc, divê vê nêta xwe ji Amedê destpêbîke.

Amed jibo siyasetvânê Kurdan ji û Tîrkan ji rola „mînberê“ bi cih tîne. Amed kursiya siyasetê ye, ya ku ji wê derê deng digihe gel û hêzên bi pîrsa Kurd ve eleqeder. Jibo vê yekê ji, carna Serokwezir û generalên Tîr tê Amedê û ji wê derê peyama xwe ya siyasi digîhînin raya giştî ya hundir û derve.

Bajarekî wisa bêguman jibo dewleta Tîr ji û Kurdan ji giring e, weki vitrina siyasetê ye. Oligarşıya Tîr giraniya xwe dide vê derê. Ew wisa dihizirin, eger Amed ji bin kontrola wan derbikeve, Kurdistan ji destê wan diçê. Tîrkîn mîtinger neheq ji ninin! Di dirokê de ji ev wisa bûye. Di dema Serhildana 1925an de ji şerê heri giran li dora Amedê qewimiye.

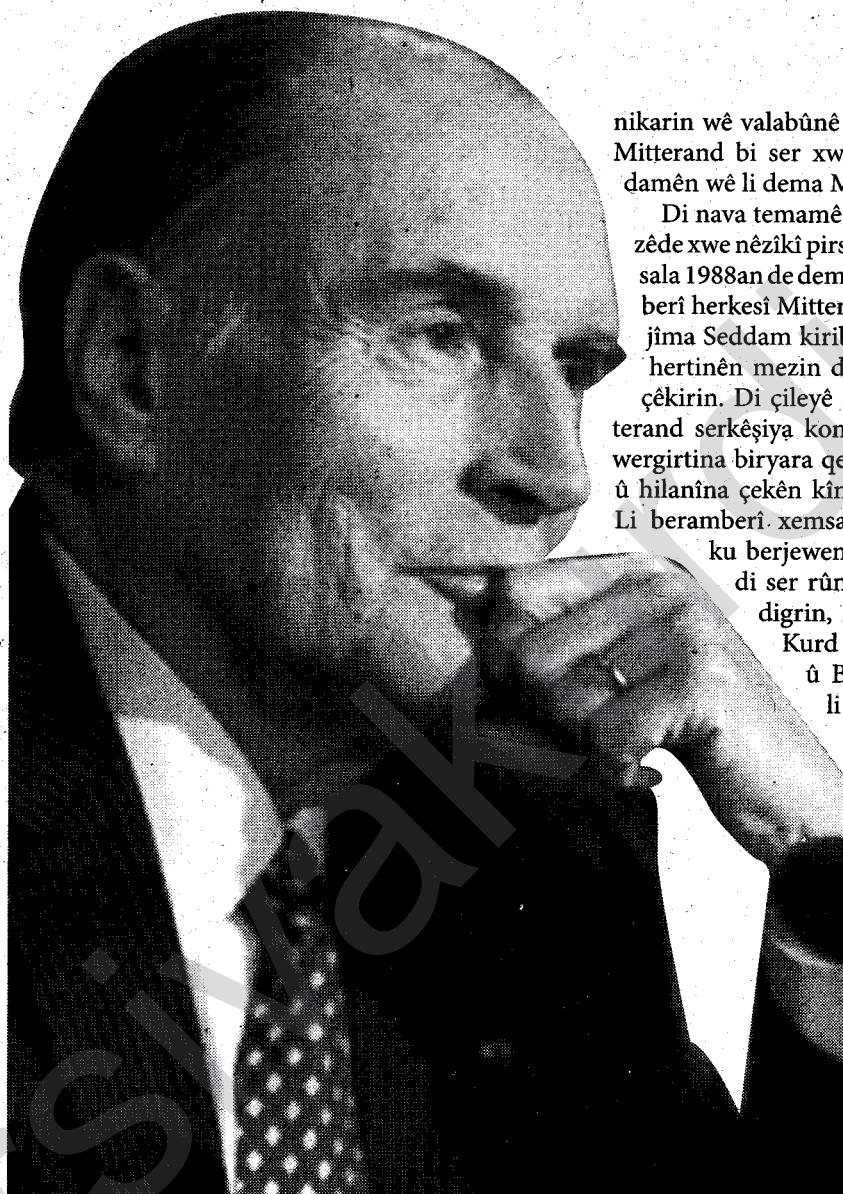
Iro ji liser Amedê di nabeyna tevgera welatperwera Kurdistanî û dewleta Tîr de berhevdenek dijwar derbaz dibe, carna xwîni, carna bê xwîn.

Dewleta Tîr li bajarê Amedê xwe bas réxiyiye. Hemû dam û dezgehîn dewletê bi zilamên Tîrkan yên heri saxlem hatine tahkimkirin. Di serçaviyan de mirovên xwe bi cih kirine û hemî benik di destê van zilaman de ye. Büyera nexweşxaneya Amedê yek ji van nimûneyan e. Universiteya Dicle û rîvebiriya perwerde û gelek dezgehîn din, li van deran giş, di cihen giring de hefsar xistinê destê „pêaminêñ xwe“. Ez bahsa polêş, leşker û istixbaratê nakim. Ev dezgeh erkê wan diyar e, ew li Kurdistanê çav û guh û gopalên dewleta Tîr in. Ne tenê ev, dam û dezgehîn „sivil“ yên xizmet-guzariyê ji hemî di bin kontrola zilameki, an grûba zilamên wan de ne.

Li bajar di nav gel de bêexlaqtê teşvíqkirin. Bi zanafî gel muhtacî av û nanê dewleta mîtinger dikin. Betê xort û keçen xwendevan û ne xwendevan didin, teşkilatên Tîrkîçî û Tîr-islamciyan. Em dirêj nekin: Amed dinale, hemû Kurdistanî divê berê xwe bidin Ameda dilê bakurê welatê xwe.

Tevgera welatparêza Kurdistanî divê li dû şopêñ dezgehîn dewleta kûr bikêve, wan aşkere bike û bala gel bikşîne ser van tehlûkeyan. Dewleta Tîr li Amedê binê Kurdistanê di kole, li Amedê siyaseta tunekirina Kurdan li dar e. Lî Amed ne bêxwedî ye! Cilê nû bi van tiştan dihesin û bi mîranî li dû wan dikevin. Hêvî ev in! Kurd-Amed-Kurdistan wek goşt û nûnik e!

Francois Mitterand di 10 saliya mirina xwe de nehat jibîr kirin

Wêne: Francois Mitterand

Dilan Kiliç

R oja, 08-01-1996 jibo Kurdan rojeke giring û watedar e. Di vê rojê de Kurdan, dostê xwe yê hêja, Serokkomarê Frensayê Francois Mitterand wenda kirin.

Dostê 40 milyon Kurd çûbû ser dilovaniya xwe û Kurden li bakur û başûr, rojhîlat û rojava û derveyî Kurdistanê xemgîn bûbûn. Li başûrê Kurdistanê bi awayekî fermî şîna Mitterand hatîbû gerandin û 3 rojan dom kiribû.

10 sal di ser re derbas bûn, lê Kurd iro ji Mitterand bi rîz û hurmet bibîr tinin.

Francois Mitterandê ku du dewreyan liser hev Serokkomariya Frensayê kir, di dema faşîzma Hitler de ji ligel hevalên xwe tekoşînek bêhempa da û serê xwe netewand. Ew di 10 saliya mirina xwe de, ji aliye hevalên xwe yên tekoşînê, birêvebirêne Partiya Sosyalist û siyasetmedarên navnetewî ve nehat jibîr kirin.

Mirovîn li kolanan, di salvegera mirina wî de ji baweriya xwe ya bi siyaset û pêşbîniya wî dûbare kirin û diyar kirin ku heta niha ji serokeki mîna wî derneketiye.

Mitterandê ku bi pêşbîni û ezmûna xwe ya siyasi General De Gaulle ji derbas kiribû, yek ji wan na van bû yên ku bi hebûna xwe mohra xwe li siyaseta Ewrûpa û Fransayê xistibû. Frensa û Partiya Sosyalist pişti 10 salan hîna ji li Mitterand digerin û

nikarin wê valabûnê dagrin. Partiya Sosyalist pişti Mitterand bi ser xwe ve nehatiye û temamê endamên wê li dema Mitterand digerin.

Di nava temamê serokén Ewrûpî de yê ku heri zêde xwe nêzîkî pîrsa Kurdi dikir Mitterand bû. Di sala 1988an de dema ku tevkijiya Helebçeyê çêbû, berî herkesi Mitterandê ku bi salan piştgiriya re-jîma Seddam kiribû, tevkiji şermezar kir û guhertinê mezin di siyaseta Frensa ya derve de çekirin. Di çileye sala 1992an de Francois Mitterand serkêsiya konferanseki navnetewî kir û di wergirtina bîryara qedexekirina çekirin, bikaranîn û hilanîna çekêن kimyewî de roleke diyar de list. Li beramberi xemsariya hikûmetên Ewrûpî yên

ku berjewendiyê xwe yên siyasi û aborî di ser rûmet û nirxên gelê bindest re digrin, Mitterand pêşwaziya serokén Kurd kir û guh neda êrişen Enquerê û Bexdayê. Wî helwesta xwe ya li beramberi Kurdan neguhert û nişan da ku ew serokeki pêşbine. Bi wan helwesten xwe yên wêrek Mitterand cihekî giring di jiyana Kurdan ya siyasi de girt.

Di sala 1991an de yekemîn serokê ku li beramberi derbederiya Kurdan bêdeng nema, dîsa Mitterand bû. Wî bang li Nete-weyê Yekbûyî kir ku destê alîkariyê pêşkêsi gelê Kurd bîc. Her wiha Frensa ji raya giştî ya navnetewî re diyar kir ku ewê hemû şêweyên alîkariyê pêşkêsi Kurden başûrê Kurdistanê bike. Li beramberi vê helwesta tûj û diyar, Washington û Londra ji neçar mabûn-ku li gel Frensa helweste deynin û alîkariya Kurdan bikin.

Di Newroza sala 1992an de ji Mitterand, li hemberi qetilkirina Kurden bakurê Kurdistanê bêdeng nema û vêcarê ji dengê xwe bi ser dewleta Tîrkiyê de bilind kir. Di wextekî de ku temamê dînyayê li beramberi rijandina xwîna Kurdan bêdeng dima, Mitterand serdâna Enquerê kir û rayedarên Tîr bi awayekî vekirî rexne kirin. Wî ji dewleta Tîr daxwaz kir ku ew nasnameya Kurdan binasê û mafê wan yê çarenûsi bipejirine.

Mitterand, di derbarê mirov û mafê mirovî de hişyar bû. Ew li hemberi siyaseten dewletan yên dijwar bêdeng nedima û dizanibû ku heger mirov bêdeng bimîne, wê birinê mezin di laşê mirovatiyê de vebin. Jiber vê taybetmendiya xwe, ew li Frensayê li dijî cezeyê dardakirinê rawestiya û pişti salen dirêj wî rûpeleke tarî ji Destûra Frensayê girt û cezeyê dardakirinê hilanî.

Helwesten Mitterand yên siyasi û piştgiriya wî ya jibo gelên din, iro ji aliye Madam Mitterand ve tê berdewamkirin. Xebata ku ew bi riya weqfa xwe ji bo kurdan dike, gelek caran bûye armanca êrişen qelemsorêne dewleta Tîr, lê Xanim Mitterand gava xwe bi paş ve neavetiye. Ew ji weke hevserê xwe dostaniya gelên bindest dike û cihekî wê yê taybet di dilê gelê Kurdistanê de heye.

Ji Amedê

Amed: Dilê miletê Kurd û navendiya/merkeza Kurdistanê

İbrahim Guclu

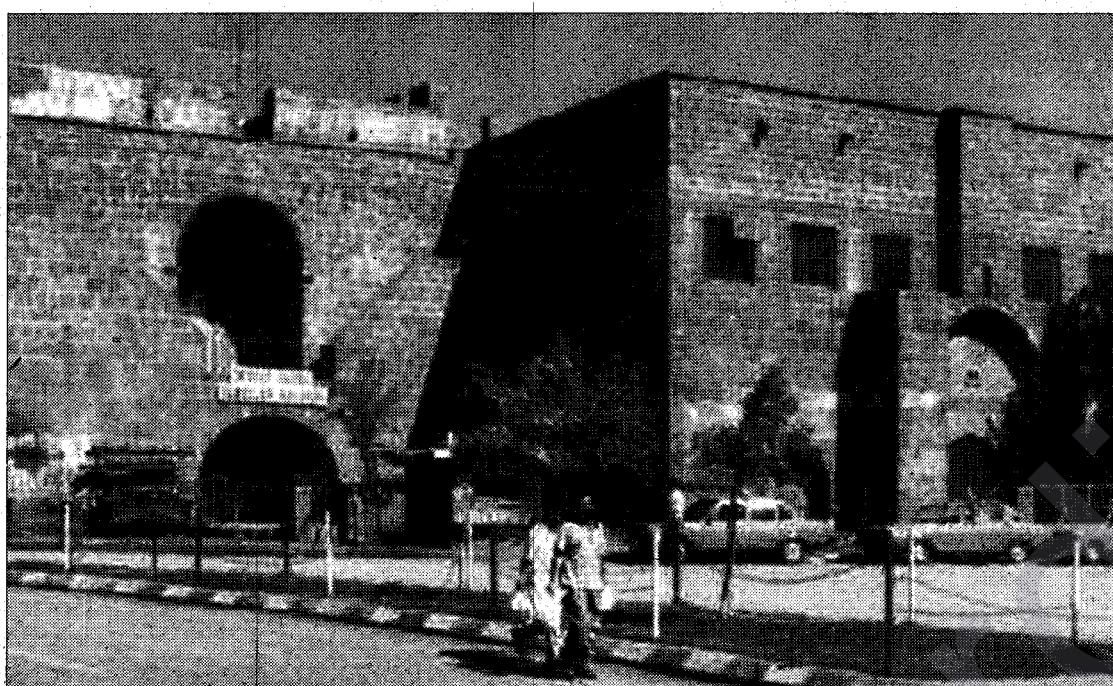
Ez Kurdeki Anatoliya Navîn im. Amed jibona min di zaroktiya min de xewn bû. Amed, di çirok û stranên kalûpîrên me de bajarekî gellek dûr, lê belê bajarekî hêja û Kurdi, ji aliye çand û legengan de dewlemend, jibona min bajarekî tucara ez bibinim ji nebû. Pişti ku ez biçek mezin bûm û min radyo guhdarî kir û jê fêhim dikir, Amed di radyoya Êrivanê û Kermenşahê de di dilê min de bû bajarekî mezintir, wek bajarekî dînyayeke din.

Amed xeyal û xewn bû...

Dema ku di sala 1956an de min dest bi dibistanê kir, min di ilima erdnîgarî de di destpêkê de ciyê bajarê mezin, bajarê Amed tespit kir. Her dema ku min nexşa kolonialist ya Tirkiyeyê temaşe dikir bajarê Amedê, hem pirr nêzîkî min dibû û hem ji pirr dûrî min diket.

Di Dibistana Navîn de, bi riya pirtûkan Amed nêzîktirî min bû. Di heman dem de qedexebûna nasnameya Amed, li ser min bandor çekir, jibona Kurdiya min bû serkanî. Wê demê Amed zêdetir jibona min bû armanceke ku ez xwe bigihînim.

Bajarê Amedê bi serê xwe bû sedem ku Kurdiya min kûr û xurt bibe. Jibona vê yekê ji min destpêkir ku dîroka Miletê Kurd ji nêzîk de nas bikim. Jibona vê

min hewil da ku di rezêne liseyê de xwendevanê Kurd yên li Zanîngehan nas bikim. Lîbelê seredanî û dîtina Amedê bi serê xwe, qasî ku Kurdistan ava bibe, jibona min bû armancekê.

Amed evîndara Kurd û Kurdistanê ye...

Amed di Zanîngehê de bû evîndara min. Ji jibona ku ez xwe bigihîsim evîndara delal, xweşik û nehatîye dîtin, min jiyana xwe li gorî vê yekê birêxist. Amed ji yek sedem bû ku ez di nav Tevgera Kurd a rêxistînî de cih bigrim. Pişti ku di sala 1970ê de ez bûm Serokê DDKO ya Enqereyê, jibona Kongreya çaremîn ya Tîpê (Partiya karker a Tirkiyê) ku jibo kêşaye Kurd projekek amade bikin, ez çûm Amedê. Hezar mixabin, dema ku ez gîhiştîm Amedê, di derheqê min de biryara girtinê hatibû girtin û li rojnameyan ji belav bûbû. Ez di deqîqeya yekem de li Amedê ku 250 sal bû ku em jê dûrketibûn, bûm qaçax û mehkûm. Wê demê ez baştır gîhiştîm naveroka stranên Kurdi yên ku min ji kalûpîrên xwe û ji radyoyen Kurdi di heqê

Amedê de guhdarî kiribûn. Min wê demê vekirî fêhim kir ku AMED, Miletê Kurd e û Welatê Kurdan, Kurdistan e. Rewşa AMEDî inkarkirina nasnameya Kurd û Kurdistanê ye.

Jibona ku ez bigihîsim evîndara xwe, gorî dilê min bû ku pişti Derbeya Eskerî ya 12ê Adarê sala 1971ê dewletê ji jibona Kurdan li bajarê Amedê dadgeh bike, ez û sê hevalên min (Mumtaz Kotan, Nezîr Şemîkanli, Sabri Çepik) ji Enqereyê şandin Hepisxaneya Eskerî ya Amedê. Ez li wir sê salan di hepisxaneyê de mam.

Pişti ku ez ji hepsê derketim, êdi tukesi û hêzekê nedikari ku min ji evîndarê dûr bixe. Ez li Qezeya Amedê Erganiyê cihûwar bûm. Lîbelê hemû rojîn min li Amedê derbas bûn. Ez li Amedê bi gellek kîfxweşî û bi serbilindî besdari kar û xebatên Kurdi bûm: Min li Amedê pirtûk û belavok belav kirin; besdari xwepêşandinan bûm; vekirî û vesartî karên rêxistîni meşand. Evîndariya Amedê bû sedem ku ez ji Dewleta Tirk re eskeriyê ji nekim. Ez ji vê yekê ji

gellek kîfxweş im.

Di dawiya sala 1978an de ez dîsa jibona Kurdi bûm miroveki derveyî qanûnê, Heta pişti Rejîma Eskerî ya 12 ilonê, evîndara min Amedê û bajarê Kurdistanê ez vesartim. Ez pişti 12 ilonê 18 salan li Başûrê, Rojhîlat û Başûrê-Rojavayê Kurdistanê û li Swêd mam. Di sala 1978an de dîsa vegeiyam Tirkiyê. Ez li Tirkiyê 5-6 salan bûm qurbanê nêrinê dostêna xwe: Ji bona vê yekê ji evîndara xwe ya dîrokî dûr mam. Lîbelê ez jibo xatirê doza Kurd û Kurdistanê beriya vê 2 salan vegeiyam Amedê. Min li Amedê, projeya KURD-KOMê pêk anî. Çend mehan rasterast Qempenyaya Dewleta Federe û Kurdistanâ Federâ meşand. Bi nefes û moralâ Amedê di telewîzyonê Tirkan de daxwazên Miletê Kurd bêsanşûr anîn ser zîmîn. Di wan programên telewîzyonan de, cara yekem ji di telewîzyona herêmî SOZÊ de min anî ser zîmîn ku Amed wek Kerkukê, dil û navendiya Miletê Kurd û Kurdistanê ye.

Bi kurtî ez dikarim bibêjim

ku Amed, oksijen û nefesa kûr û ciyê rehabilitasyonê ye.

Dema ku di sala 1974an de ez li Amedê cihûwar bûm, serhîmara Amedê 120-130 hezar bû. Nuha serhîmara Amedê, ji milyonekê zêdetir e. Ev yeka encama pêvajoye tebii çenebû. Encam êrişa Dewleta Tirk û siyaset PKKê ya şas pêk hat. Ji bona vê yekê Amed, xwediyê pirs û pîrsîrêkê gellek girîng e.

Amed, bajarekî brîndar e. Ji her parçêke wê xwîn diherike.

Amed her demê bûye navendiya serhîdanê Miletê Kurd. Di sala 1925an de tê zanîn ku Amed pêşeng bû. Di ev 45 salên dawî de ji, di Tevgera Miletê Kurd de pêşengîya xwe ispat kîriye.

Amed jibona ku cihûwarê serhîdanê Miletê Kurd bûye, Dewleta Tirk jibona vê yekê, siyasetek taybeti ya asimilasyonî li Amedê meşandiye. Dewleta Tirk di vê pîrsê de serkeftiye ji. Pêwîste ku ev pêvajoya bê guhertin.

Ci bê kirin?

Kurd li Amedê bi awayekî bi riya şaredariyê desthilatdar in. Beriya her tiştekî gerek Şaredariya Amedê ji nasnameya Kurd û Kurdistanê re, ji rîya Gelê Kurd re xwedî derkeve. Pêwîstiya Kurdiyê bîne cih. Rêvebirîya Amedê ji Walî û serleskerên Tirk re nehêle. Li Şaredariyê, Kurdi axaftinê bike çandekê. Bi rêxistinê siwil û qempenyaya kû-gel û xwendevan Kurdistan qise bikin, bimeşine.

Her Kurde, bi taybeti ji her Kurdeperwerek di jiyana rojane de bi Kurdi biaxife, karên xwe yên siyasi û entellektueli bi Kurdi bimeşine.

Gerek Komeleyen ji Zimanê Kurdi re xwedî derkevin, bêne damezirandin.

Her dezgeh û komeleyen ku bi destêna Kurdan ava bûne, gerek di kar û xebatêna xwe de Kurdi bikin zimanê fermî.

Serokê Belediya Geverê bi nameyekê hat tehdîtkirin

PK - Serokê Belediya Geverê bi nameyek bê nav ku ji Anqereyê hatiye şandin hat tehdîtkirin. Di nameyê de wiha hatiye nîvisandin, "An hez bike an ji terk bike".

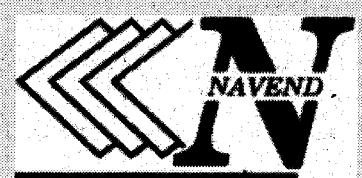
Li Tirkiyê sloganî, "An hez bike an ji terk bike" ji aliye faşistên Tirk ve li diji Kurdên welatperwer tê bikaranîn.

Koka vê sloganî ji Amerika ye. Di dema şerê Vietnamê de şerxwazên Amerîki li diji wan kesen ku li hemberî şer radiwestiyan bikar di-anîn.

Di dema bûyerên Geverê de ji Salih Yildiz ji aliye efserkî ve bi peyyê, "Ev hikûmet wê biçe û emê ji heq we derkevin" hatibû tehdîtkirin.

Di warê Medyayê de Kurd

Navenda Lê-kolinên Kurd (Navend) bi navê "Di warê Medyayê de Kurd" seminerek amade kiriye. Rojnameyan Kurdistanê Kurd yên ku li Almanyayê kar dikin hatine vexwendin û wê li ser çend babeten medyayê gengesi were kiri.

Dem: 14.01.2006. Roja Şemîyê
Katjimér: 12:45 heta
17:30
Cih: Internationales Zentrum
Gross St. Martin 9-11
50667 Köln

nirxandin

Omer OZMEN

Vîrûsa arsima çivikan, di serê desthilatdarêن Tirk de ye

Karesatén xwezayı, ji dervayı iradeya miroyan diqewimin. Qewimandina wan, pir caran nayen rawestandin. Encax, li gori derfetên zaniyari û pêşdaçuna teknolojiyê. Zirar, ziyan û tehirbaten wan tene astengkirin. Ger ev derfetên zaniyari û teknolojik di destê mirov de hebin, zirar, ziyan û tehirbat neyên astengkirin, wê demê, mafê herkesi heye ku, liser ihmalkarıyê û niyeta qesitîyê rawestin.

Arsima çivikan, cara yekem, di sala 1878 an de, li Italyayê derdikeye holê. Jibo ku, tesira xwe ya mirinê bi zêdeyî li Rojhîlatê Asyayê nişan daye, wek nexwesteyek Rojhilati hatiye naskirin.

Li gori qeydkirinê Rêxistina Tendûristiya Cihanê (WHO), di gelempirya Cihanê de, heta dawiya sala 2005 an, ji vê nexweüiyê, 74 kesi jiyana xwe ji dest dane. Tevi 3 zarokên Kurd, hejmara miriyân, di dest-pêka sala 2006 an de, gîhiştiye 77 an.

Ger di nav 128 salı de, ji 7 milyar nifusa cihanê 77 qurban cebûbin û ji vana 3 kes Kurd bin, rewsek awarte derdikeye holê. Béguman ev rewşa awarte, ji politiqâ dewleta Tirk durxistî nayê şirovekirin.

Di pêvajoya xwenîşandana nexwesiyê de, bûyer destnisan dîkin ku, ji dervayı ihmalkarıyê, politiqayen njadperest hatine bikaranin. Di navbeyna herêman de, cudayeti hatiye kirin. Li dévera Kurdistanê, teşxiskirin û tedbirgirtina nexwesiyê, bi qesti hatiye astengkirin. Di 20 ê meha Gelavêja (Tebax - Agustos) 2005 an de, Weqfa Parastina Nêçirê û Heywanên Biyanî, li herêma Wanê û Balikesirê arsima çivikan tespit dike. Di vi warî de, rapora xwe ya amadekirî, li Enquerê, bi Enstituya Hifzissiha dide tesdiqkirin û ji Walye Wanê re bi rîdix. Ji terefen berpirsiyaran ve rapor bindest dibe. Tedbir nayen stendin. (Yalcin Dogan-Hürriyet 6.01.2006)

Di heman rojan de, liser gola Wanê, kom bi kom cendekeñ teyrîn biyanî, tén ditin.

Ji vir du meh berê, li devera Balikesirê û Bursayê, hebûna arsima çivikan, di çapemeniya Tirk de cih girtin. Tedbir hatin girtin û bûyerên mirinê encam nedan. Cudareng bû, di heman rojan de, 2 kamyon mirîşken barkiri, li Bursayê derbasi devera Kurdistanê dibin. Ev bûyer ji, di hinek organen çapemeniya Tirk de, hat ragîhandin.

Dema li qeza Bazidê, bûyerên mirinê destpêkirin, Wezareta Tenduristiyê û Edaletê, di seri de, hebûna nexwesiyê inkarkirin. Wek zattûre binavkirin. Teçxiskirin û tedbirgirtina nexwesiyê, bi qesti dereng xistin.

Di heman rojan de, Serokwezir û Serfermandaren Artêsa Tirk, di avahiya Serokweziriyê de, civinek taybeti pêkanin. Di civinê de, biryara damezirandina, „Saziya Sirê Dewletê“, digirtin.

Kengi ku, bûyerên mirinê, li pey hev zêdebûn û nexwesan érisi nexwesxanan kîrin, hingê rayedarên Tirk, di nav rûreşiyek mezin de, tuka (tifa) xwe alas-tin. Ji bêimkaniya inkarkirin, nexwesi, pejirandin.

Heta roja ku, ev nivis dihat nivîsandin, nexwesiyâ arsima çivikan, li seranserê Kurdistanê belav dibû. Hejmara nexwes û miriyân, bi rasti hin ne diyar in. Rêqemên ku, ji terefen medya û rayedarên Tirk ve tén ragîhandin ne saxlem in. İhtimalek mezine, hejmara qurbanan zêde bibin.

Vîrûsa nexwesiyâ arsima çivikan, ji terefe zaniyariya Tendûristiyê ve, bi formula „H2M5“ hatiye tespitkirin. Lî vîrûsa herî tahtlûke, di serê desthilatdarên Tirk de diji.

Jibo nebavbûna vîrûsa „H2M5“e, divê ev vîrûsa di serê desthilatdarên Tirk de, bête formulekirin û tedawîkirin.

Ez di dawiyê de Cejna Qurbanê ya hemû misil-manen Kurd pîroz dikim.

Jinka Kurd li Ewrûpa ci mifa ji serborra azadiya jinka Ewrûpî wergirtiye**Dewleta Eli**

Ewrûpa gelek rengêt milleta di nav xwe da dihewînit, ji wan milleta, milletê Kurd, eve çend sale, û ji ber gelek egera, hijmareka mezin ji Kurda ji Kurdistanê derkeftine û qesta Ewrûpa kiriye. Dema navê Ewrûpa tête gotin, tiştê heri giring û balkêş, yê ku xwe tavete di hizra mirovî da, Azadiye, mirovê rojhelat bi giştî û ji wana Kurd, dema berev Ewrûpa ve têt, daxwaza wî ya êkemîn azadî ye, ew azadiye ewa wî li welatê xwe nedîti, jinka Kurd ji, dema li azadiya jinka Ewrûpî û wekheviya wê digel zelamî dinêrit, daxwaza vî mafî bo xwe ji diket, û eve ji mafî wê ye wek mirov.

Gotina peyva azadiyê û wekheviyê, gelek ya bisanahî ye, her roj, bi dehan cara têne ser zimanê me, lê heta niha em bi dirustî nizanin ka ev peyve ci raman diden, ka me ci azadî divêt û em daxwaza ci rengê wekheviyê digel zelamî, dikeyn, ne li welati ne ji li Ewrûpa. Dema em behsa azadiya jinka Kurd li Ewrûpa dikeyn û heta ci rade wê mifa ji serborra (tecrubeya) azadiya jinka Ewrûpî wergirtiye, divêt em ji bîra xwe nebeyn, ku jiyana jinka Kurd li Ewrûpa, berdewamiya jiyana wê ye li Kurdistanê, anku herdu pêkve di girêday ne, divêt em di çarçûvekê berfireh da, kar bikeyn û nêrîn û dan û standunet xwe ne êxîne ser kumeka berteng ji hinek nimûna. Dema em bi vî rengî babeti têxîne ber behs û danûstandina, dêbînîn ku, li Ewrûpa, jinka Kurd, bi rengekê giştî, heta nihe ne şiyaye ci pêngavêt wesa pavêjît, neşyaye mifayekê dirust ji serborra azadiya jinka Ewrûpî wergirtiye, eve ji vedgerite gelek xalâ û ji wan ji:-

Ek: Ewe ku jinka Kurd, wek em dizanîn, ci li Kurdistanê bit ci ji li Ewrûpa bit, ya girêdaye bi malbatekê ve, ew malbat ji ji welatekî rojhelat derkeftiye, helbet ya girêdaye bi gelek tiştêt giring ve, wek titâl û rewişt û ,irf û ,edet û ola, di çarçûvê vê çendê da, gelek tişt bi ,heram û guneh û şerm jêra hatîne şirove kirin.

Du: Wek Kurd, ku ji

Yekem ballerîna Kurd Leyla Bedixan

milletekî, eve çen sale di bin zulm û zordariyê da dijit, hemî dema me'hrûm û tîrsiyay, vê tîrsê û vê mehrûmiyê bêbaweryek û valatiyek di nefsa mirovê Kurd da, anku, civaka ku jinka Kurd têda dijit, peyda kiriye, evê çendê ji karekî mezin li ser kesatiya jinka Kurd kiriye, pêngavêt wê sist kirîne, nikarît tîrsê û mehrûmiyê ladete rexekî û bi hêz û bawerî daxwaza azadiya xwe biket û xebatê bo vê azadiyê û parastina vê azadiyê biket, her wesa parastina xwe di çarçûvê vê azadiyê da.

Sê: Vegehiştin û berfirehiya hîzrî ya malbata Kurd û têgehiştina wan bo azadiyê.

Da kû mirov ((ci 'jin bit ci mîr)), bişêt biçîte di nav milletekî da, bêtîviye giringtirin rêka hevbendiy digel wî milleti, bizanît, ew ji zimanê wî milleti ye, di vê çendê da, divêt em barî ne êxîne ser millet jinka Kurd b itinê, zelamê Kurd ji li Ewrûpa, nekariye heta niha biçîte di nav civaka Ewrûpî da û mifay jê wergirti. Ji ber ku gelek zelam hene, eve çend sale li Ewrûpa dijîn, lê heta

niha hîn nebûyene zimanê wî welatî, ewê ew lê dijîn. Her wesa, ne bi tenê xwe ji vê delîvê bêbar kiriye, belki ser hindê ra, ji ber têgehiştina wan ya xelet bo azadiyê û tîrsa wan, ku jînik wê azadiyê ewa zelam hîzir jê diket, bi dest xwe ve bînit. Delîve nedaye jîku xwe hîn bikete vî zimanî û paşê bi rengekê dirust, biçîte di vê civakê da, û mifay bo xwe û mal û zarok û welatê xwe jê wergirti. Bi vî rengî em dikarîn bêjîn, çûna jinka Kurd nav civaka Ewrûpî, kelek ya kêm e. Sebaret vê çendê, gelek cara vê pîrsê xwe li serê min daye: Erê gelo, ji bili wan egerêt me gotin, ev tiştê binasât kî ne? Erê binasât jîku xwe ne, ku xwe kiriye di vî çarçûvî da? An ji hind ji destê wê têt di nav hinek kesêt ne harîkar da?

Bo bersiva vê pîrsê em dibînîn, ku hinek cara (eve ji kêm e), jîku xwe ew şîyanêt berfireh nînin, ew ,hez û şewq nîne ku xwe pavêjîte nav meydanê û fêr bibit, evca hindî palder ji hebin, fayde nîne. Lî gelek cara ji di bînîn ku malê bi giştî û zelamê wê bi taybet binasât mezin di vê çendê da hene, zelam rolekê mezin di jiyana jîkê û paşkeftin û pêşkeftina wê da heye, zelamê Kurd wek zelamek rojhelat, wesa hatiye rakirin, ku hemî daxwazet wî û malê ji layê jîku xwe û bihêne bicih ïnan, nikarît çend se'eteka ji rojê cihê wê di malê da bigîrit, da ku ew ji bikarit derkevit nav vê civakê. Gelek cara ji, zelam bi şerim dibînît dema jinka wî diçite di civakek biyanî da, bê gumane dema jînik ci harîkar û palder nebinît, ku bawerîyê bidenê û rêka wê vewjîerin, ci cara jînik nikarît mifay ji chi rengêt pêşkeftinê bibînît. Lî her di wî demî da ji, gelek zelam hene, ne sherte xwandeve û rewshebîn, harîkariya jîkê xwe, di malê da û dervey malê da, diken, rêka dirust nîşa diden, azadiyê didenê, bawerîyê jêra çedîken, lewra ji hinek jîku xwe û biçîte di civaka Ewrûpî da û gelek pêşkeftina bi dest xwe ve bînit. Ji ber vê çendê, em dibêjîn, cudahî di navbera mirovâ da ji heye.

Endamê Serokatiya PDK-Bakur Rojhat Amedî: PDK-bakur jibo gelê kurd mafê çarenûsiyê diparêze -1-

Peyama Kurd: *PDK di bin serokatiya nemir Mistefa Barzanî de li ser felsefa kurd yetiyê, ne weke partikeke doktriner-ideolojik lê weke platformeke netewi ava bûye. Ji wê rojê û vir ve pir spekulasyon têne kîrin ku hemû PDK wek şubeyen PDK-Başûr in? Hûn li ser vê yekê dikarin ci bêjin?*

Rojhat Amedi: Weke tê zanîn PDK cara yekemîn li Kurdistanê Rojhelat hat damezirandin û pişte derbasi başûr bû. Em dikarin bêjin ku dîroka PDK dîroka tevgera azadixwaza Kurdistan bi xwe ye. Tevgera azadixwaza Kurdistanê bi damezirandina PDKyan derbazi qonaxeke dîrokî nû bû. PDK ya Rojhelat di damezirandina Komara Kurd li Mehabadê rola xwe list, lê mixabin şertên dînyayê û herêmê wê demê mecal nedan ku ew komar biji. Pişti hilweşandina Komara Kurd, Mele Mistefa Barzanî bi hevalên xwe re çû Sovyetê û bi qasî 10 salan li wir ma. Pişti vegera Mele Mistefa û hevalên wi, bi Şoreşa Îlonê tevgera azadixwaza Kurdistan dîsa di bin serokatiya PDK-Başûr de ges bû.

Şoreşa yanzdehê Îlonê bandoreke baş li ser Kurdên bakûrê Kurdistanê kir. Berê bi navê PDK-Irtibat burosu, pişte jî di sala 1965an de li Amedê Partiya Demokrata Kurdistan ya Tirkiyê (PDKT) hat damezirandin. Tê gotin ku PDK ne partikeke Marksist e, lê ji damezirandinê heta berî demekê ji li cem wan partikan, ci ya bakur, ci ya rojhelat, ci ji ya başûr bir û baweriyê Marksist hebûn. Him di nava wan partian de endamên Marksist hebûn, him ji bernamayen wan ji bir û baweriyê Marksist ne dûr bûn. Heta di xala 5an ya bernameya PDK-başûr de wisa dihat nivîsandin: „Partî ji ilmê Marksist-Lenînist istifadê dike“. Di dema şerê sâr de bandora bir û hîzîrê markisi li ser piraniya tevgeren azadixwaz hebû.

Gelo PDKT bi agahdariya serokê nemir Mistefa Barzanî hatiye damezirandin ?

Piştî 1961an li bakur gelek kesayet û komik hebûn ku daxwaza danîna partiekê dikirin. Armanca PDK Irtibat burosu tunebû ku partiekê damezirine. Wê buroyê bi tenê alîkariya şoreşa başûr dikir. Gava ku di sala 1965an de PDKT hat damezirandin tu direktif ji başûr negirtin. Seid Elçi û hevalên

xwe pêwîstiya damezirandina partiyê ditin. PDKT ne wek şubeyekê PDK-başûr hatiye damezirandin. Haya PDK-başûr û serokê nemir Mistefa Barzanî di destpêkê de ji damezirandina partiyê çenebûye. Partî hatiye damezirandin û parêzgerê nemir Faik Bucak wek serokê partiyê hatiye hilbijartîn û pişte PDKT bi xwe ji Barzaniyê nemir re name şandiye û ew agahdar kiriye. PDKT berî ku were damezirandin bi PDK-Sûriyê re pêwendî daniye û bi alîkariya Dr. Nuretin Zaza bername û destûra PDK-S wergerandiye, jê istifade kiriye.

Weke ku tê zanîn di damezirandina PDKT de rola sekretêre Şex Seid, Fehmiyê Bilal sereke ye. Li ser vê yekê tu dikarı ci bêji?

Raste, rehmetiyê Fehmiyê Bilal di damezirandina PDKT de roleke berbicavî lîstîye, pir kar kiriye û pir xwestîye ku partikeke Kurdistanî were damezirandin. Ez bawer dikim eger ew ne nexwê bûya, ewê ji bibûya yek ji damezirêneren PDKT. Heta li gor agahdariyê hin damezirêneren PDKT, di razîkîna şehîd Faik Bucak de bandora Fehmiyê Bilal çebûye. Ew bi xwe çûye bi şehîd Faik Bucak re peyiviye, teklikê lê kiriye û pişte ji hîmdarîn din çûne bi wî re axaftine. Rola rehmetî Fehmiyê Bilal em dikarin wek girêdanek, wek pirekî di nabeyna bûyera damezirandina PDKT û Serhîdana Mezin ya Şex Seidî nemir de binirxînin.

Piştî salên 90i, piştî têkçuna sistêma reel sosyalist û prestijwendakirina partiyen doktrîner-ideolojik, prestija

partiyen weke PDKê bilind bû. *Gava mirov civaka Kurd, bi taybeti ji bakurê Kurdistanê dinirxîne potansiyela ku xwe nêzîki bîreweriya PDKê dibîne pir zêde bûye, lê PDK-bakur nikare xwe bigihîne vê potansiyelê û wê mobilize bike, cîma? Bi gotineke din iro dewr dewra PDKê ye, lê PDK nikare rola xwe bilize, cîma?* Mirov nikare felsefa PDKê ji felsefa Marksizmê cuda bike. Felsefa PDKê tiştek bû û ew tişteku di bin serokatiya Mele Mistefa Barzanî de hat kîrin tişteki din bû. PDK ji di bin bandora Marksizmê de bû. Dînavâ PDKê de her tim du bir û baweriyê cawaz hebûn. Pişti rûxana sistêma Sovyetê ew ca-wazî gîhiştin radeyeke nû. Edî Kurdish pêwîst dît ku ne partikeke siyasi doktrîner, lê partikeke gelî welatperwer damezirînin û xebata xwe bi bernameyeke netewî-demokratik bidomînin. Ji ber wê ji PDKT bi çend grûbê din re hat cem hev û xwest ber-siva rojevê bide. Bi wî awayî di 1992an de Hevgirtin-PDK damezirandin. Bernama Hevgirtin-PDK li gorî wê demê bernamayeke geleki baş bû. Mirov dikare vê projeyê wisa binirxîne. Wê hişt ku pêwendîya gelek ronakbir û qadirîn ku di demê berê de di tevgeren marksist de cih girtibû, ji wan dorberan hatibûn, li gel civaka Kurd raste rast çebibe. Ew proses proseksa wisa bû rola integrasyonê dit. Vê tevgerê heta radeyekê rola xwe list, lê mixabin li gora dilê me bersiva rojevê nedâ. Bi bawerîya min sedemê vê yekê yên navxweyi hene û sedemê derveyê pêvejoya me ji hene, ku hînekî derveyê irade û hêza me bûn. İro rewş baştı e. Eger

gavan bavêjin û hevdu hembêz bikin.

Pir tê gotin ku PDK rewşenbiran îthal dike (Wek salên 1975-77, wek salên nodî tecruba Hevgirtin-PDK), lê rewşenbir û qadirîn kevn yên PDK ango qadirîn esasî yên partiyê nikarin bi hevre bixe-bitin, xwîna wan hevdû nagire. Ji ber vê ji ew entegrasyon biser naeve. Wek qadirekî PDKê tu dikarı ci beji di vi warî de?

Raste, ev raste, tiştekî wisa hebû, hin ji heye û divê were gengeşekirin. Hê di dema damezirandina PDKê de ronakbiran xwe nêzîki vê partiyê, vê projeyê nedîtin: Ji ber wê ji rehmetiyê Seid Elçi li deriyê her ronakbirê Kurd da, peşniyara xwe ji bo damezirandina partikeke kurdi kir. Lê ronakbiran qebûl nekir. Piraniya wan gotin, na hîna dema damezirandina partikeke Kurd nehatiye. Seid Elçi got, eger ronakbir neyên ji ezê li Melîk Ahmedê çend hemalan peyda bikim û bi wan hemalan re partikeke Kurd damezirinim. Seid Elçi bi ya xwe kir û partî damezirand. Tu carî deriyê partiyê ji rewşenbiran re nehatiye girtin. Weke te got îthal ji be, partiyê çû rewşenbir anîn û kîrin serokê xwe. Bo nimûne şehîd Faik Bucak di damezirandina partiyê de amade nebûbû, lê çûn ew anîn wek rewşenbir, wek mirovekî zana kîrin serokê xwe. Statukoperestî di vê partiyê de tune bû. Niha ji dibêjîn ku partî statukoperestî, nahêlin rewşenbir werin di nav partiyê de cih bigrin û rola xwe bilizin. Ew ne raste. Lê çawa ku ronakbiran di tevlîbûna vê partiyê de zehmetî didîtin, wan qadirîn kevn ji hewqasî zehmetî didîtin ku li ser esasî lihevhatîne-ke baş, bi ronakbiran re xebatê bikin. Berê ew statukoperestî tune bû, lê mixabin niha di nav partiyê de statukoperestî heye. Ji bona vê yekê em nikarin dewra xwe baş bilizin. Bi statukoperestiyê edî mirov nikare bigihîje tu cihêkî. Lê edî gel gîhiştîye radeyeke wisa ku dikare bixwe bersiva statukoperestan bide. Kî dibe bila bîbe şansê statukoperestan yê siyasetkirinê nemaye. Divê PDK bîbe partiya ronakbiran, bîbe partiya her neferê Kurd ku dixwaze li bakurê Kurdistanê siyaseteke modern kur-dewar û Kurdistanî bike.

Hevpeyvin: Seyîdxan Kûrij Fadil Özçelik (Wê berdewam bike)

Bêje
Diyarbekir -18-

Selim Cürükkaya

Adem di kordorekê de tê
meşandin.

Hewar û fixana êşkencê tê guhê
wî.

Dengê sirûdên leşkeri û qêrinê
bi şewat tevlîhev dîbin.

Libergerin û lavlav jî tevlî dengê
qêrin û sirûdên leşkeri dibe.

Li ber deriyê Qawişen 15. û 16an
hinek liv tê dîtin.

Girtî bi pehin û qelasan tê lêdan
û ji qawişê ber bi hêwanê ve tê
ajotin.

Piştî herkesi Adem dixin hundir.
Dema dikeve hundir, dibine ku
girtî çiptazî ne.

Hestî û çermek mane.

Serê wan yê zikîzuha hatiye
zelütîkirin, çavên wan ketine hundir,
û bûne mîna xeyalatan.

Meraq dike, gelo wê ezabê vê
tebeqa cehenemî çawa be.

Lesker fermana xwe dide: "Nû-
tikno! Têkevin rêtê!"

Girtiyen tazi, li pey hev rêtê dîbin.

"Qûnekê serî, li ser piştê rakevel!"

Girtiyê li pêş, di rewseke amade-
bûyi de xwe li ser piştê dîrê dike.

"Qûnekê diwemin, yê dirêjkiri
têxe nava herdû lingên xwe!"

"Orxanê wî yê cihsî û gunê wî bi
herdû destan bigre!"

Girtiyê diwemin, fermanan bi cî
tîne.

"Vi nûtilî mîzân bike! Bibêje ka
ew cend kilo ye!"

Girtiyê ku orxanê hevalê xwe yê
cinsî û gunê wî xistiye nava destê
xwe, wî bilind dike û diqire:

"Yê ku hatiye mîzân kirin, Ali
Kaya ye, ji Mêrdinê ye, 50 kilo ye.
Ji bo emir û fermanê we amade ye
Serleskerê min".

Yê ku mîzân dike, yê mîzânkirî
datîne erde.

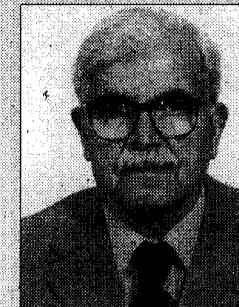
Vêcarê jî yê ku hatiye mîzânki-
rin, yê din mîzân dike!

Terazî jî yê ku dihat terazîkirin
jî mirov bûn li wir. Lingê yekî jê li
erdê bûn û bedena yê din li hewa
bû.

Ü hîna bi dehan kes di dorê de
bûn.

Ew şahid bû.

Mirov hebûn, lê mirovahî tunebû
li wir.

Bavê Kamîran

Em jibo çûna Masertê qeza
Omerya ji başûrê Kurdistanê
birê ketin. Serê sibehê dora
seet heft em gihan ser sinorê
İbrahim Xelil. Serokê polisan
hîna nehatibû, wan ji me re
gotin ku niha wê Eqid bê. Em
dora çarîkekê li benda zabit
man. Cêba zabit hat. Me ji he-
valê xwe re got, va zabit hat.
Wî silav da me û bi Kurdî got,
hûn bixêrhatine. Em derbasî
oda xwe kirin û çayê xwest.
Piştî me çaya xwe bi hevre
vexwar wî bang li yekî polis
kir û jê xwest ku me bigihîne
ser sinorê aliye Tirka. Kerta
xwe da min û pir kêfa wî hat

ku em ji Bêrûdê hatine Kur-
distanê bo Kongreya Partiyê.
Ew eqidê ku min navê wî jibîr
kiriye di nava leşgerê Iraqê dê
bi. dizi xizmeta şoreşê dikir.
EZ dîrê nakim, em gihan qe-
reqola Tirka. Min ji hevalên
bixwe re got, "Şiyar bin, em
li vir ne di nava pêşmerga de
ne, ev cendirme ne û destê
wan dirêje". Me centê xwe li
ber deriyê qereqolê danîn, me
ji henefiyekê nêzîk hînek av li
ruwê xwe kir û em vegeriyan.
Me dît ku centê me hatine
vekirin û 3 giroze cixareyên
Marlboro jê hatine derxistin.
Dawiyê em ji qereqolê derke-
tin û cûn Silopya. Wê wextê
Silopya weke gundeki bû, bi
tenê çend mal bûn. Wê demê
bûs ji wir diçû heya Mêrdinê.
Me cêbek girt û me jê xwest
ku me bigihîne Omerya. Em
ketin cêbê û me berê xwe da
Omerya. Em di nava çiyayê
Kurdistanê re diçûn. Em birê
de Hezexê, Mizexê û Midyadê
dibînin. Barê çilo liser piştâ
kera ye û qîz û xort dimeşin.
EZ li kîleka şifîr û hevalên

min ji li pas rûniştine. Birayê
min Ehmed û kurmamê min
Mihemed gelekî bi kîf bûn
û silav li wan qîz û xortan
dikirin. Yek cara jî ji kîfa re
dikenian. Şifîr me ji kenê
wan aciz bû, cêb rawestand û
bi hêrs got, "Peya bin, ez we
nabim, hûn qesmeriyê xwe
bi Kurdan dîkin, hûn efendi
ne û xwedi krawat in". Birayê
min û kurmamê min sünd
dixwin ku ew henekê xwe bi
kesî nakin, lê jîber ku ew ha-
tine welat kîfa wan tê û ew ji
kîfa re dikenian. Lê şifîr razî
nabe, dibêje ez nameşim. Ez
ji dengê xwe dernaxim û kîfa
min ji gotinê şifîr re tê. Li
dawiyê min nerî ku şifîr ji
dil dibêje û ji Kurdayetiye
ne xalî ye. Min jê re got, "Tê
rê bidî ku ez axaftina xwe
ji te re bôjîm", got "fermo".
Min wiha jêre got, "Bira, em
Kurd in û ji Kurdistanê tê"
û min wêneyê Serok Barzanî
ji euzdana xwe derxist û pêşê
kir. Gava wî sûretê serok dit,
hema xwe çeng kir destê min
ku maçı bike û sê caran lê-

borîna xwe xwest. Wî ji me re
got, "Hûn Kurdên rast in, lê
min di derbarê we de şasî kir,
min efû bikin". Dilê me rehet
bû, em bi kîf û dilxwesi bi
riya xwe de diçin. Em gihan
navbera Hezexê û Midyadê.
Me dît ku pîreke li derdora
70 sal, li ber çalekê li qiraxa
rezê xwe rûniştîye. Cend seli-
kén tîrî û hêjiran ji li ber wê
bûn. Min ji şifîr xwest ku me
rawestine da em tîrî û hêjiran
ji pîra delal bikirin. Em peya
bûn me silav li pîre kir. Min
jê pîrs kir, "Pîre tu Kurdî yan
Tirki?". Pîra hêja bersiva miñ
da û got, "EZ Kurd im, lê dînê
min file ye". Pir kîfa min ji go-
tina pîre re hat. Min jê re got,
"Hûn û Kurdên li derdora we
ji hev re çawa ne?". Pîre ke-
serek hilani û got, "Kurdên vê
topraxê me dişşin û zilmê li
me dîkin". Min jê re got ku li
başûrê Kurdistanê tiştîn wiha
tunene. Pîre got, "Raste, qeh-
remânê Kurd Barzanî li wir c,
xwezi yekî weke Barzanî li vir
ji hebûna, wê demê wê hal-
me ne ev hal bûna.

Serpêhatin

Me berê xwe da Omerya

Kalikê Gaxendê

Doc.Dr.
Hüseyin Bektas

Cawa tê zanîn li welatê
mî, di 26. mehâ Çileyê
Pêşîn de cejna kalikê Gax-
endê tê pîrozkirin. Kesek
nizane ku koka wê cejnî
di gîhêje kuderê. Dibe ku Kur-
dan ew cejna ji ciranên xwe
yê xirîstîyan wek Ermeniya
girtine, dibe ku ola xirîstîyan
ew cejn ji gelê mezopotamyê
an ji gelê Rojhilata navîn
girtine.

Di wê cejnî da kalikek
tûrikê xwe digre û digel jîna
xwe û muridê xwe bi navê
Ereb mal bi mal digere û
tistîn jîbo amadekirina xwa-
rinê kom dike. Ger ew çû ma-
lekê, deng li kebaniya malê
dike û dibêje :

"Kebanî, rûn bîne, ard
bîne, pir neynî hindik bîne".

Ger kebaniya malê lez ne-
kir û zarok û gundi jîna kalê
rehet nehiştin, kal diqîre û
dibêje:

"Kebanî, zûke, geşta me
têke û me bi rîke".

Paşê ew wan tiştan kom
dike û diçê mala din. Zarokê
gundi jî didin paş wana û digel
wan hersê kesan mal bi mal
digerin. Ger wana gera xwe
xelas kirin, di malekê da tev
hemu mirovîn gund kom di-
bin. Bi wan tiştan ku komkiri-

ne. Bi wî awayî jî çanda gelê
me ji bîra nakin û Kurdbûna
wan wenda nabe.

Di wê êvarê de em jî jîna
kalê direvînîn. Lê Ereb jîne
diparêze û me ji jîne dûr dihê-
le. Ger wî wezîfa xwe xweş
nanî cîh, kal çoyê xwe digre û
Ereb dikute (lîdide-lêdixe).

Me wek her salê îsal jî li
bajarê Hannoverê li Elmanya
Federal li mala me hatin cem
hev û sersala nû pîroz kir.

Hevalekî rola kalikê ga-
xendê, hevalekî rola Jîna wî
û yekî din jî rola Ereb girt,

xelat belav kirin û em hemû
şah bûn.

Me şeva xwe bi leyistik û
bi hesreta welat derbaz kir.

Bi wî awayî ez jî sersala
hemû heval û welatparêzan
pîroz dikim.

Di cejna Gaxendê de kalik
dîqîre û dibêje :

"Gaxende, gexendeşke,
Sala nû hat, Wer e û wê pîroz
ke".

Ji destpêka cejnî heta da
gîhî gundi û zarok dixwazin
Jîna kalê birevînîn. Lê Ereb
muridê kalê ço li destâ, jîna

kalê diparêze. Amadekirî-
na xwarinê ku xelas bû, ew
hemû bi hevra rûdinin xwa-
rina xwe dixwin û heta serê
sibî lîstikan dileyizin.

Wexta ku ez hatim Ewrûpa
min dît ku li wir jî kalikê ga-
xendê heye. Bi rastî ez bi wê
şaş bûm û min pîrsî gelo ew
kalikê me yê gaxendê li vir
ci dike. Paşê ji min ra gotin
ku di welatên xirîstîyan da
ev cejna wek cejna bûyîna
Mesîh tê pîrozkirin, lê ke-
sek nizane bê koka wî kalikî
ji kuderê tê. Hindik dibêjin
ew kalika wexta Bîzansiyâ
li dora behra Egê jiyyate û di
meha Çilêyê Pêşîn da alîka-
riyê feqîrîn ku tiştekî xwe
jîbo xwarinê tunebûne, kiriye
û ev bûyîna bi wextê bûyê
parçê cejna rojbûyîna Mesîh.

Me wek Kurdên dervayî
welêt ew cejna xwe ya kalikê
gaxendê tev jîbîr nekîr û
em hersal wê pîroz dikin. Lê
pîrozkirina me di 31. mehâ
Çileyê Pêşîn da ye. Ango di
şeva sala nû da ye. Em heval
û dost tê cem hev û kalikê
gaxendê xelatan dide me û
zarakan.

Ew cejna jîbo zarakan cej-
nek gelek xweşik e. Ew pir
kêfxwes dîbin. Hêvidarîm
sala nû ji gelê me ra serbilin-
dî û xweşiyê tev xwe bîne.

Peyama Kurd

Kurdî
bixwîne
Kurdî
bide
xwendîn

Jinekolog, mîrekolog, dînekolog. Prof. Dr. Fatê Were Civatê

Xaltika
Fatê, b i -
rastî minê serê te neêşanda, lê min nema idare kir ha! Wê rojê min di malpera

avesta de nivîsek liser demokrasiyê xwend. Nivîskar dibêje û dibilîne, demokrasi û hey demokrasi! Piştre gîlî û gazinên xwe ji Peyama Kurd dike û dibêje ku Peyamê nivîsên wî neweşandine. Helbet ez meselê niznim, lê bala min kişand. Min ji xwe re got: "Heye, neye ev fêhl û lîztikey xalтика Fatê ne!" Îcar, hûn çima nivîsên kurê ciwamêran neweşinîn heyran? Ma hûn ne demokrat in? Ma wîjdanê we tuneye? Ciwamêr bi seetan nûra çavên xwe dirjinin û hûn ji pif dîkin wê nûra çavan û wan şevekorî dîkin, ma ev bû Kurdayeti?

Ehmedê Bi Çavekî / Hamburg

Lao Ehmedo, wey xwedê te hittim bike rebbi! Kuro lao wexti tu bêbextikê têxi stuyê min û bêji "ma ne Fatê çavekî min derxist!" Ma derew bi heq in bavê min, na! Te go demokrasi? E lao bi wî çavê teyê kor, hingî me rûpel ji xelkê re yekirin û me rê da nivîskar û nenivîskaran, qûna me wek Demokratik Cümhûriyetê fireh bûye haa! Nema tir û fis xwe di me de digrin lo! Kuro lao, me bi sedê caran nivîsandiye û gotiye: "Geli nivîskarên pênc stêrk,

ya nivîskarên porweşayî, ji kerema xwe nivîsên go hûn ji Peyama Kurd re dişinin bila ji deh rûpelan kêmtrî nebin û bila ew di her rojnamê, malperê, televizyon û radyoyê de hatibin weşandin!" Yanî bila nivîsên we bibin çirik û virik! Lî kes guhdariya me nahe heyran! Radibin nîvrûpelekî ji me re dinivîsin û wê jî di malperên internetê de naweşinîn, ma ev bû nivîskarı! Heyran, bi wî çavê teyê kor, ez disa bang li nivîskar û nenivîskaran dikim: Lao nivîskarno! Nenivîskarno! Zimankinno! Rûpelên me yêng Kurmancî 12-13 rûpel in. Ji kerema xwe ji iro û pêve ji me re nivîsên kêmî 15 rûpelan neşinîn! Dev ji zimandirêjiyê bernedin, ne tenê behsa demokrasiyê, lê hineki ji behsa "kariyerîzma xwe û pozbilindiyâ xwe" bikin, ma dinya xira dibe!?

***

Xaltika Fatê, ezê bi kurtî mese-la xwe û Serok Qadir ji te re bêjim. Min û Serok Qadir bi hevre bazirganiya televizyon û matbaayên çapemeniyê kir. Bi heyran û qurban em bûn destebirakên hev. Lî piştî ku girêka xwe li pişt weris xist, ez jîbir kirim û liser keda min mexel hat. Heqê min xwar, perê min nade min û dibêje "ev mesela Partiyê ye, ne mese-la min e!" Îcar bi serê te ez nema zanim bê ci bikim. Ez ditirsim ez xwe bi bombeşen atomî bipêcim û herim xwe di buroya Serok Qadir de biteqînim haa! De ka beri go ez xwe biteqînim riyeke pêş min bike gidi!

Osmanê Bazîrgan / Almanya

Lao Osmankê min, qurban, heger te carek din dest bi bazirganiya televizyon û matbaayên çapemeniyê kir baş bifikire û markayên baş bineqîne. Tu zanî, televizyon û matbaa jî wek mirovan e. Qalita baş emrê xwe dirêj dike û ya xerab jî zû xira dibe û liber tir û fisan diçe. Îcar mesela mirovan ji ev meseleye. Mîrê çê liser soza xwe dimîne û "doxîna xwe dijdîne", lê yê xirab jî sozan dide lê wan sozan dike "tir û fis"! Xuyaye mesela te û Serok Qadir ji ev meseleye. Lî bawerke wê mîrê virek û derewin bi "tir û fisîn" xwe bi jehri bikevin û wek felaketa Helebçeyê bê serê wan! Ez dibêjim berê xwe neteqîne. Madem te mesrefek mezin kiriye, berê terorîstekî El-Qaïde kirê bike û bila ew di şûna te de here xwe biteqîne. Gava te dît go mesele çareser nebû, îcar xwe bi bombe û dinamitan bipêce, eşheda xwe bîne û berê xwe bide nav horiyênu buhuşte! Temam!

***

Xaltika Fatê, min bi a te kir û min lingê xwe ê dirêj bi bivir jekir. Lî xuyaye min 10 cantiman zede jekiriye. Niha disa lingeki min kurt û yek dirêj e.

Selimê Seget / Mêrdin

Lao ehmeqo, vê carê bivir bide jina xwe û metroyê têxe destê xwe. Cantiman wek hev lihev ragire, bi qelemê sor bike û bila jina te rahije bivir û bêje "Ya allah!"

fate@peyama-kurd.com

Remildank

Beran (21.03-20.04)

Nekevin nav bêaramî û bêhntengiyê. Zor û zehmetiyê nedîn xwe. Daxwazên zêdetir dibin û hûn lezûbezê didin karê xwe.

Gamês (21.04-20.05)

Fersendêne derkevin pêşîya we ne-revînîn û heta ji we bê wan bidest-xin. Serhişî û ezeziyê nekin. Wê hinek bûyer we têxin heyecanê.

Cewî (21.05-21.06)

Dibe ku vexwendnameyek têke-ve destê we û hûn vê êvarê biçin vexwendiyekê. Wê pêşewazi û pêşiyazên balkes ji we re bêن.

Kevjal (22.06-22.07)

Hûnê bifikirin ku mezinê malê zorê li we dîkin û we dijdînin. Lî bi aram bin û liber xwe bidin.

Sêr (23.07-22.08)

Wê têkiliyêne we û hezkiriyê/ya we têkeve pêvajokek nuh, dudili nebin. Xwedî biryar bin.

Simbil (23.08-22.09)

Dudili û aloziya di serê xwe de bavêjin. Bi geşî û henekén xwe, hûnê karibin bandorê li derûdora xwe bikin û xwe têxin çavê wan.

Mêzen (23.09-22.10)

Hûn Karin carek din têkiliyêne xwe û döstên xwe ji berçav derbas bikin. Lî zû biryarê nedîn.

Dûpisk (23.10-21.11)

Rûdana hinek bûyeran moral û këfa we tîne cih. Piştgiriyê ji dost û hevalên xwe bigrin.

Kevan (22.11-21.12)

Hûnê rojekê xweş û bi këf bîborînîn û jibo pêşketina karê xwe şêweyên nuh biceribînin.

Kovî (22.12-19.01)

Nûçeya dostê we këfa we tîne. Hûn Karin bi hevre derkevin seyananê û têkiliyêne xwe germtir bikin.

Satil (20.01-18.02)

Hûn iro bêdeng û cansivik in. Bûyeren iro Karin we têxin bin bandore xwe. Aciz nebin.

Masi (19.02-20.03)

Xwestek û daxwaz berz û xurt in. Hûnê jibo pêşeroja xwe fîkrîn baş bikin û têkevin nav lêgerînê.

Pêkenok

Zewac

Evdo piştî heftakê dizewice. Beri zewacê dire zinê dike, lê mîrkê wî brîndar dibe. Evdo diçe Doktor û mîrkê xwe dixe cepsê. Şeva zewacê Eyôsaka jina wî xwe tazî dike û dibêje:

- Binere Evdo, kesekî destê xwe nedaye memkê min, kesekî çîmê min nedîtiye, kesekî ev bedena gewr nedîtiye, ev hemi qismetê tene ha!

Evdo ji pantorê xwe dadixe û dibêje:

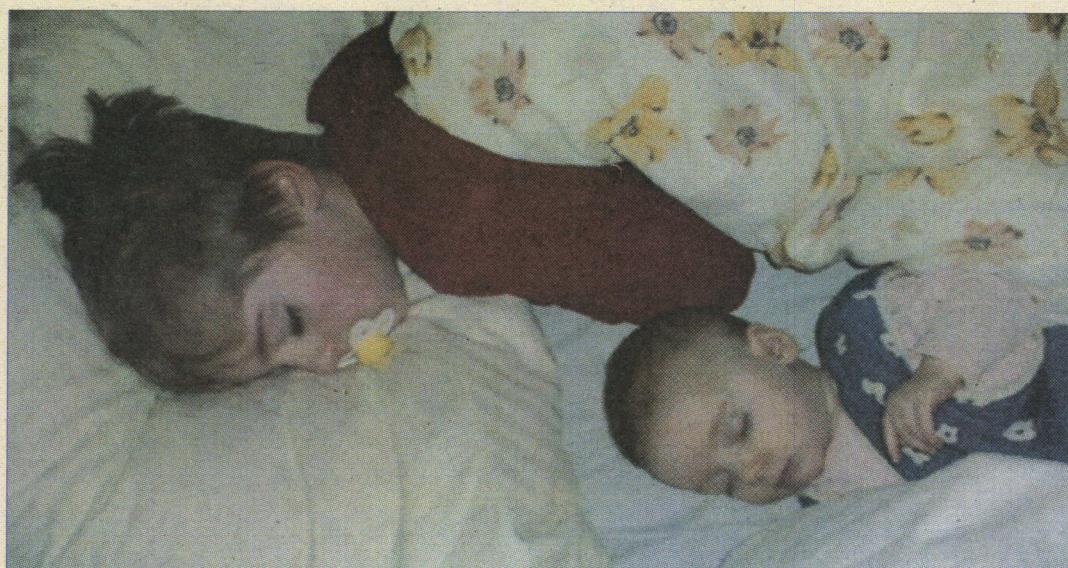
- Keçê ê min ji xwe hina pakêtikiri ye, ev ji qismetê teye ha!

Çengelpirs

Herêm, hêl, kêlek	Hawar, feryad	Navekî Hindî	Tiştên bicûk, hûrik	K	Kesê bê pirç Notayek	Nivîskarê li wêne	C	Bajar, medeniyet	Bi Soranî Jin, xanım, kebanî	A
Heywanek bêbext	G U R	Hewa cemidî, sar	S E R	R	Paqîjkirina erd û zeviyê	E S	Zayîna İsa Pêxember	R		
Xwarinek şîrîn			E	Di zanyariyê de arkun, qûn, tabût	Nîşan, xelat, tabela	A R M A				
Ayetek Quranê	Heywanek, mîrê çelekê	Sanayî, mad-deya atomê	Bi xwe de kir, gû kir	Şirketek internetê	A		Cejn, şahî	I D		
		Deng, stran	R		N	Kifş, belloq, eşkere, vekirî	B E L		Ciyê ku Mela lê ezanê dide, ciyekî mizgeftê	
Çiyayê agir, volkan	A G I D	Pê av tê vexwarin	U	Bi Ingilîzî Dewletîn Yekitiya Amerîkayê	U	Ap, mam Pronavê yekem	A M			
Namûs, xîret	A R	Plaka Swêd	T		S	Te temâşe kir? Te lê nerî?	T E D	I D		
			Şahê heywanan, mîrxas	Ev tişt, bi zimanê Ewrûpî „Hawa“	Alîgirîn dînê İslâmê		U Z	I D		
					Kok, damar					
			F	E R	Notayek	N	Sertîpêن „Edûlê“	Na, no, nexêr	A	
Navbera nîvro û esa	Ê		V	A R					R	
Rêxistiniek ûrlandî			T						E	

Em jibo ci radizên?

Li gorî pisporê Zanîngeha Harvardê razana mirovan ji wek ya lawiran encamê peresanê (evrîm) ye. Mirovên pêşin jiber ku bi ketina tariyê re nikaribûn nêçîrvaniyê bikin, şevê xwe jibo vehesin û razanê vediqtandin. Razan ne tenê jibo vehesinê ango psikolojiyê ye, her wiha jibo bîyolojiya mirov ji girînge. Di dema razanê de metabolizma hêdi dixebite. Metabolizma ya ku her di hereketê de ye hucreyan di kurttirin dem de xirab dike. Razan dibe sebeb ku hucre xwe nû bikin.

Li gorî pisporê Zanîngeha Harvardê ciwanekî 18 salî yê ku herroj li şûna 8 seetan 4 seetan radizê, piştî hefteyekê dibe xwediye metabolizmaya yextiyarekî 60 salî. Her wiha lêkolîn eşkere dikin ku rîska mirina kesekî ku rojê ji 7 seetan kêmter û ji 9 seetan zêdetir radizê, li gorî ew kesen ku rojê 8 seetan radizên 2 cara bêtir e.

Dermanen xweristî yên ku xewê asteng dikin

Kafein: Piştî ku dikeve bedena mirov bi 15-20 deqiqeyan, mekanîzmayen ku xewa mirov tînin desteser (bloke) dike. Xewê asteng dike. Bi taybetî ligel kesen hînbûyi (tiryaki) pirsgirêkên xewê derdixe holê.

Nikotin: Nikotîna ku jibo anîna xewê tê bikaranîn, jiber ku rê li ber xewa REM digire ji aliye zanyaran ve nayê pêşniyarkirin. Xewa bi nikotîn zirarê dide mekanîzmayen fîrbûna mejî.

Lewente: Li gorî lêkolînan bîhkîrina lewenteyê bi qasî hebén xewê bi bandore.

Di dema xewê de ci dibe?

Zanyar xewê di du merheleyan de dinirxînîn, NREM (xewa sivik) û REM (xewa giran). NREM ji kêzikan heta mirovan mudeta jiyanâ hemû zindîyan diyar dike. Di dema NREM de ku ji sedî 75ê xewê ye, hucre xwe nû dikin û mejî xwe rehet dike. Çalakiya mejî hema bi temamî radiweste.

REM ji sedî 25ê xewê ye û berî şiyarbûnê dest pê dike. Di vê pêvajoyê de fonksyonen fîrbûna mejî ji nû ve dikeve hereketê û mejî bi frekanse ke bilind dest bi xebatê dike. Agahdariyên ku di pêvajoya rojê de hatine fîrkîn ji aliye mejî ve depo dîbin.

Ger mirov ranezê ci dibe?

Erîtrôsît (gilokên sor yê di nav xwînê de 'sorgilorik') kêm dîbin. Bedena mirov li himber nexweşîyan nikare xwe baş biparêze. Ligel wan kesen ku di hefteyekê de rojê tenê 4 seetan radizên bandora derziyên gripe ji sedî 50 dadikeve.

Taqeta (hêza) lemlateyan (kas) zeif dibe.

Parsenga (mêzin) şekirê xwînê xira dibe.

Rîtma bîhndan û stendinê xira dibe.

Xirabûnen dîtin û axaftinê û halusînasyon dest pê dike.

Jibîrkîrin peyda dibe.

Hormonên stresê avzêdin.

VİTAMİNA D RÊ LIBER PENÇEŞERÊ DIGIRE

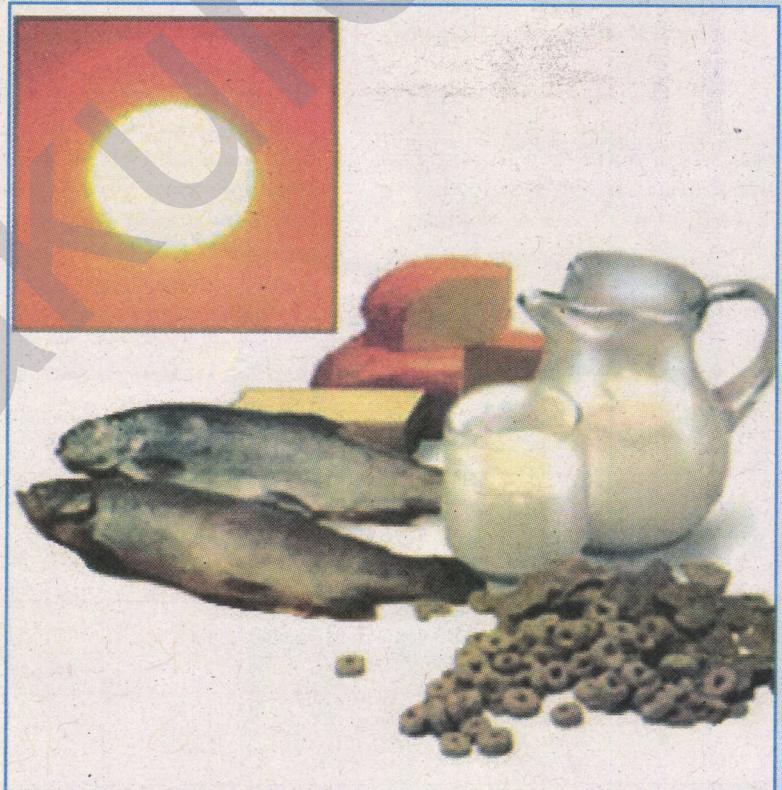
Zanyarê Zanîngeha California li bajare San Diego Amerikayê bi riya lêkolînekê eşkere kîrin ku vitamîna D ji sedî 50 ji hin cûrên pençeşerê asteng dike. Di lêkolînê de 63 lêkolînênu ku di 40 salê dawî de hatine kîrin ji nû ve hatin nirxandin û hat tespitkirin ku vitamîna D rê liber berfirehbûna pençeşera sîng, hêkdank û roviyan digire.

Lêkolînvan di vê xebata xwe de li pêwendiyêni di navbera di xwînê de sewiya vitamîna D û pençeşerê geriyan û eşkere kîrin ku rojê stendina 1000 yekeya (birim) navnetewî (IU) an 25 miligram vitamîn D dikare ji sedî 50 rîska pençeşera kolon û ji sedî 30 ji pençeşera memik û hêkdankê kêm bike.

Her wiha zanyar balê dikişinin ku zêde stendina vitamîna D dikare zirarê ji bide bedena mirov û tehrîbatan çê bike.

Vitamîna D di rojê de heye. Mirov bi xwarina masî, margarîn, şîr, sincûq, penîr û goşt ji dikare pêwistiya xwe ya vitamîna D bi cih bîne. Vitamîna D hesitiyên mirov xurt dike û di xwînê de nîsbeta kalsiyûm û fosfatê zêde dike.

Zanyarê Amerikî liser nîsbe ta nîjadên reş û spî ji lêpirsinêk kîrin û gîhaştin wê encamê ku mirovên reş bêtir bi nexweşîya pençeşerê dikevin. Zanyaran rağîhandin ku dibe ev jiber wê be ku çermê rengtarî têra xwe nikare vitamîna D çê bike.

✓ **Her Duşem**
Ji Frankfurtê di 23:55 an de
difire û
di 07:20an de digihê Hewlêrê

✓ **Her Pêncsem**
Frankfurt 06:15 difirê- Hewlêr
07:20 digihê

✓ **Cihê Kurdistan Airlines**
î Balafîrxana Frankfurt am Main
Terminal 2 E
Schalter: 957 û 958

Geschäftsführer: Balsam El-Fauzan

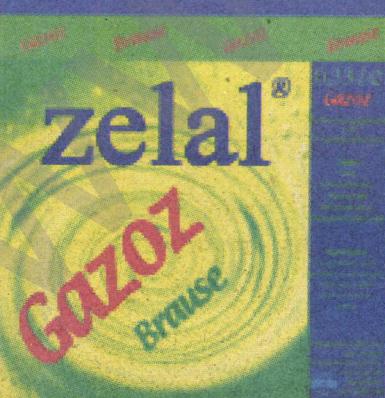
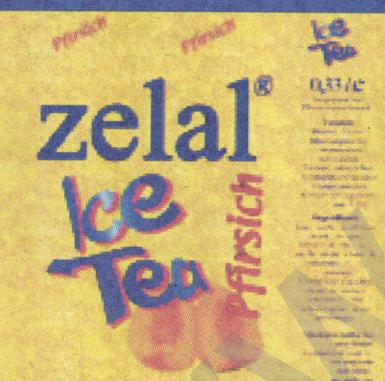
• Tel.: (069) 68 30 73
• Mobile.: (0171) 9 30 41 26
• Fax: (069) 68 09 17 67

Deutsche Bank.
Konto-No.: 250 577 4, BLZ: 500 700 24

Wilhelm-Leuchner-Str. 7, 60329 Frankfurt am Main

Kurdistan Airlines کوردستان هواپیمایی

zelal®

liza GmbH
Köpenicker Str. 22-25
D-10997 Berlin
Tel: (+49) 030 814 927 34
Fax: (+49) 030 649 184 85
www.zelal.com
info@zelal.de

Can GmbH (ESSEN)
Tel: (+49) 0201 289 74 17/18
Fax: (+49) 0201 289 74 19

Can GmbH 2 (KÖLN)
Tel: (+49) 0221 377 94 08
Fax: (+49) 0221 377 77 44

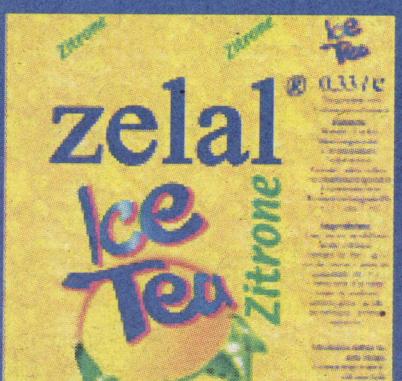
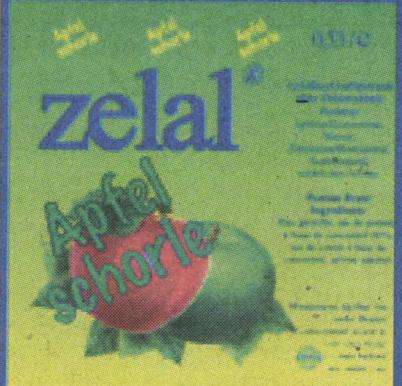
AKCAN GmbH (HAMBURG)
Tel: (+49) 040 72 34 02 96
Fax: (+49) 040 34 02 79

AKCAN GmbH 2 (BREMEN)
Tel: (+49) 0421 691 96 78
Fax: (+49) 0421 691 96 26

ESD Softdrink GmbH (MANNHEIM)
Tel: (+49) 0621 318 76 70
Fax: (+49) 0621 318 76 71

Trink -ONE (DUSSELDORF)
Tel: (+49) 0211 15 79 881
Fax: (+49) 0211 15 79 882

Trink-Sem Getränke (DORTMUND)
Tel: (+49) 0231 981 86 23-24
Fax: (+49) 0231 981 86 25

Dilan S. Kilic

DOSYA

Rewsa Edebiyata Kurdî -1-

Amadekar:
Ibrahim Seydo
Aydogan

Pirs: Berhemdariya kurdî bi awayeki berdi berdan pêk tê. Em dibînin ku ci bê nivîsandin, di cih de çap dibe. bê şik, di vê yekê de bandora weşangeriyeye belawela ji heye. Belki ev yek baş be ku mirov rûyê tucarî li ber çapkîrina berhemeye kurdi negire. Lè ma, gelo mirov nikare hebeki bala xwe bide berhemên ku çap dabin, da ku mirov rûya teqîneke edebî xurtir bike? Gelo tu di vî warî de çifîkiri?

Hesnê Metê:

Çap û belavkirina kitêban karekî weşanxaneyan e. Karê weşanxaneyan li her deverê ew e ku weşandina kitêban li ser esasê pereyan e. Ku weşanxane bikare finanseya xwe ji kijan kitêban bike, ew wan belav dike. Ji bo weşanxaneyê ne giring e bê kalîteya edebî di ci astê de ye. A rastî ev e û divê weşanxaneyek ji vê yekê bike. Wek ku min got, li her devere dunyayê weşanxaneyek li ser bingehê baziganiye ava dibe û divê li ba me kurdan ji welê be. Ku di nava civatekê de, di zimanekî de kitêbên bêqalîte ji pere bikin, çap bibin û belav bibin... weke şexs, meriv nikane tişteki bike. Rastî ev e.

Lê li ba me, di nava kurdan de, belbi ji rewş ne ev be. Li ba me, hertim meseleyeke siyasi, çirokeke nav û xatireki heye. Ne tenê di weşandina kitêbekê de... belbi di belavkirinê de, di kîrin û xwendinê de ji ev mesele heye. Ev ji dibe sedem ku di Rewsa edebiyateke kamil de, edebiyateke li gor modeya rojane û nivîskariyeke populer ava dike. (Foto: Wikipedya)

Rênas Jîyan:

Nivîskaren ku dikarin "tê wer bibin" weşanê heq dikin, ne yênu ku "dikevin", ji ber ku her insan, gava ku çedîbe ji malzarakê "dikeve" ji xwe, ango yê(ya) herî normal ji dikare "bikeve", lê her insan serserki "têwerbûnê" nade ber çavênu xwe, "têwer-

bûn" li nivîskaran dike, ne ketin; kesen ku dikarin di nosyonan de û di imajan de wer bibin divê biweşin ne yê ku "dikevin", lê hinek nivîskaren "keti" hene ku "ketinê" xwe weke "têwerbûn" lanse dikin û xwe û derdora xwe dixapînin, divê hayê mirov ji wan hebe, û cihê ku ew lê "ketine" hertim nîşanî wan û civakê bide, ji ber ku ew kes gellek tiştan diherimînin.

Yên ku "dikevin" gava bêne weşandin, tekstê nizm dikin, û yên ku "tê wer dibin" gava bêne weşandin tekstê kûr dikin; ev nizmbûn û kûrbûn dikare weke pirirkirin û hindikkirina xwendanan, hêjakirin û gennikirina edebiyatê û her weki din ji bê xwendin û bê bimahnekirin.

Lê divê hayê weşangêr ji kesen ku li qeraxa lêt an ji zinêr in hebe, yên ku "tê wer nebûne" "hîn tê wer nebûne" lê têwerbûn xistine serê xwe, lê cesaret nakin xwe biavêjin, weşanger dikare van kesen hanê bi "dahfdan"ekê destek û motive bike, li gel ku têwerkirin e ji bi dahfdan-eke weşangêr dikarin bêne xelatdarkirin. (Foto: arşîva Ibrahim Seydo)

Berken Bereh:

Di van bîst salêni bîhûrî de bi dehan pirtükên kurdî hatine çap kîrin û tê çap kîrin. Helbet bi zêdebûna berhemên kurdî wek herkesi ez ji dilxwêş û serbilind im, lê gelo ev pirtük ta ci radeyê wêjeyî ne û karîne tîna dile netewa kurd têr bişikînin. Dema em bala xwe didine berhemên ku têne çap kîrin bi rastî dilê mirov bo wêjeya kurdî dişewite. Xwes tê bîra min ku İbrahim Seydo di nivîseke xwe de bâl kişandibû li ser berpirsiyariya nivîskar û weşangerên kurd û gotibû "bila bes bexçeyê wêje û çanda kurdji xwe re bikine sergo". Dixwazim wek anekdotek biranîneke xwe li vira bi bîr bixim ku bi ya min ew tenê dikare bibe bersiva pîrsa te. Dema min xwest ez pirtuka xwe ya helbestan a ewîlin çap bikim ez çûme stenbol û bi weşangerekî me re axifim. Mîxabin camêr ne navê min bîhistibû (welew ku kovara Rewşenê) azadiya welat li stenbol çap dibû û navenda wan li kolana pişt weşanger bû) û ne ji hay ji kovar û rojnameyên kurdî hebû. Lî qaşa camêr di weşangeriya kurdî de xwedî naveke qerase bû û nêzi cil pirtükên kurdî ji çap kiribû. Ev camêr beriya ku li berhemâ min binihêre ka hêjayî çapê ye an na, daw û doza pereyan (1500 mark) kir û ket baz-

ara pereyan. Min hey got "ev ne ehlaqê weşangeriyê ye, nemaze a kurdan. Min çap nekir û ez bi hêrs ji weşanxanaya wî derketim. Mixabin gelek camêrân bi pereyan pirtükên xwe danê çapê û bi serbilindî navê nivîskariyê li bejna xwe hilawistin. Weşanxaneyên me (bi giştî) ev rîbaz ji xwe re kirine minak û dane ser şopa wî camêrî (belki yek dudu ne tê de). Ji wê salêta niha di weşangeriya kurdî de ev rîbaz wek şert û pîvanêke weşangeriyê hate bicikirin. Vêca ger derdê weşangerên me tenê pere bin û tu pîvanêwan tune bin, wê hê gelek jar û reben çelek an ji bizina xwe bifiroşin û pirtükên xwe bidine çapê.

Îro ez baş dibînim û pê kîfîxwêş im ku gelek kesen ku bûnê xwedî berhem li xwe mikur hatine û zû bi zû nivîsên xwe ne didine çapê û ne ji diweşin û koyaran de. Bêhtir bala xwe didine nivîsa xwe

û heta beriya ku çap bikin li çend kesen ku di vî warî de xwedî tecrûbeyê ne şanî wan didin. Weşangerên me ji (én li welêt) hinek li ber vê rewşê sekinin û nîrx û rûmetekê didine karê nivîskariyê û berheman. Xwedî poetikayê cuda û helwest û hismendiyeye resen in ku bi ya min dê bibine bingeha komikên wêjeyî. Ev nîşanîka baş e ku bi ya min hêdi hêdi standartek çedibe di vî warî de.

Helim Yûsiv:

Di baweriya min de mirov nîkare rîliber çapkîrina berhemên qels û bêsekiye bigire, ji ber gelek sedeman. Beri her tiştî taybetiya rewşâ weşanên kurdî û tunebûna pîvanêni bi rîk û pêk li cem weşangerên Kurd. Bingeha vê pirsgirêkê ji tunebûna dewleteke kurdî ye ku tê de zagon û qanûnen weşanê pêk bêne. Ji hêla din ve ji, ki dixwaze ci çap

bike, bila çap bike û ez vê yekê bê zirar dibînim ji ber ku mafê herkesi heye ku nivîsên xwe çap bike, lê meseleya xerab ew e ku weşanxaneyên Kurdan yên ku hene bê ser û ber kar dikin û hayê min ji yek weşanxanê tune ye ku redaktorê wê yê zimên hebe. Eger hebin ji bi pirsgirêkê zimên nîzanîn û hertiştî tev li hev dikin. Li her derê mirov li nivîskaren kurd rast tê ku bi tundi weşangerê xwe rexne dikin. Rewşâ nivîskariya kurdî rewşike tirajike. Ne mafê nivîskaran parastî ye, ne ji buhayê keda xwe distîn. Li ci deveren dînyayê rewşike weha kambax min nedîtiye. Encama vê rewşê ji ew e ku bi sedan berhemên sejet bêne meydanê û yeka yeka berhemên serkeftî derkevin. Dîdema niha de, baştırın çareserî ew e ku weşanxaneyên kurdî hînekî karîbin rûmetâ zimanê me yê birîndar biparêzin û bêyi sererastkirineke tekûz ji bo zimên rî nedîn weşandina berheman. Ev gavek e, ji weşangerên kurd tê xwestin ku di nêziktirin roj de bavêjin û rî li ber tevkuyîyên zimên bigirin. Lî, hewcedariya wêjeya Kurdi bi afirandineke bilind tenê dikare teqînan çêbîke.

Kawa Nemir:

Belê, bi berdîberdaniyeke bêpavan û bêhevtâ! Sê sal berê li welatê Homeros û Yorgo Seferîs, li Smyrnayê (li İzmirê) xwedîgiravî konferansek li ser Edebiyata Kurdi bi destê şaxa İzmirê ya kovara Jîyanâ Rewşenê hatibû lidarxitin, nêzîki pêncî kesen ji nava xwe têr ji besdari li vê ahenga bêencam kîribû. (Bêguman ez wek berê hê ji baweriya xwe bi xebatine bi vî rengi tînim, lêbelê min êdî hîc rî tune bawer bikim ku gavêni wiha dikarin bi angajmaneke politik bi ser bikevin!) Li wir, bi qasî ku niha tê bîra min, Rênas Jîyanê û Rodî Zeryâyê delal û min, me di ahaftina xwe de xasma qala têgehan kir, têgehê ku wekî banê berfireh bikarîbin ji raman û boçûnen me re bibin sî û star, bikarîbin pîripoxanê ku bi desten nîşen rabirdû yê servan û bi destê nîşen me geleki hatine belavkirin eşkere bikin. Lî wekî niha tê bîra min, ev mesele ji ji aliye çapemeniya kurdî ya li Bakur, Azadiya Welat û çend nivîskar û helbestkarên me ve hate karîkaturîzekirin. Ez ê bîbêjim wiha, ku bi giştî edebiyat ji afirînerên xwe sexbêriyeke bêpavan a peyvîn ku têne bikaranin dixwaze. Ev yek xwe

dişpêre têgeha serbûriya peyvan (xebata lingüistikeke xurt, ku her nivîskarek jê berpirsiyar e), xasma helbestê û lê bi giştî edebiyatê matematikeke xwe ya bilind hîye, nivîskar û helbestkar bêgav e vê matematika dijwar bi xebata xwe ya bingehin a jiyanî bi dest bixe, da ku zû bi zû nefikire tişteki ku bikaribe pêşkêsi jiyanâ me xwendevanê belengaz bike afirandibe. Me hebekî ji dil hebû em bibêjin, ku berhemêke bêyi hêza dîroka editoriyê hatibe çapkîrin, wê hêviya zîndî û tixismayîn zêde nede me û emên çend xwendevanê bîrtûj, em ê wan bi dest xwe re bavêjin ser sergoya dîroka ku wê li herkesi guhdarî neke.

Lêbelê, mixabin hê ji dibînim ku projeksiyoneke civakî, edebî û hunerî bi gelek helbestkar û nivîskaren nasnamekurd re tune. Îro ji her dem û dewranê gîringir û pêwîstir e ku em têbigihîjin, ku divê helbestkar û nivîskaren kurd, bila ew kesen ku di vê rewşê de ne û pêwîst be dikarim yek bi yek navê wan bidim xuyakirin li min nebihurin, divê ew xwe vekişinîn odayen xwe yêne xebatê (rama-na ku Remezan Alan û Virginia Woolf digihîne hev), bila édi bidin xuyakirin ka gelo ew karmend in, bazirgan in, servan in, an nivîskar û helbestkar in.

Hal û medê me wiha, bêguman ez nikarim pêşniyar bikim wek divê mirov rî nedîn çapbuna tonek berhemên ku wê bi çu awayî bi kêri bipêşveçûna me kurdan neyên. (Foto: Malpera Tirêj).

Nizamettin Elçi:

Em bi zelalî dizanin ku ne nivîskarek ne ji çapxaneyek ji weşandina berhemên edebî kareke bazigani bi dest naxe û rewş bi rastî ji ne pak e. Hê ser vê yekê ji, ew bi pêkanînên xwe yê kêmâyî jiyanâ xwe dimeşinîn ku ev ji, ne ji bo bêhîvedaneke dirêj e, ku dikare her demê dawiyê lê bîne. Dimîne ku, baweriya min bona têrayiya hejmarê weşanxaneyan heye ku ew ji li benda xwendevanê berhemên edebî ne bêyi ku li benda armancê diravî di rêza yekemin de bisekinin. Ne tenê hejmar û hezkirê berheman, lê her weha bendewariya wan kesû lêgeran, yêna qada bedewî û hunerî ji; heke zorê li weşanger û weşanxaneyan bînin, teqîneke edebî dê dest pê bike.

(Ji ber nebûna cîhi, bersîvîn nivîskaren me yê din, yên pîrsa yekem, dê hejmara bê de bê çapkîrin...)

Mîjdûn, her di hukmatî kurdistan bî yew

Selaheddin - 7î Çile de bajarî Selahedîn de komîteyi yewkerdişî her di hukm atan amê piyeser. No kombiyayış de qerarî yewbiyayışi wîd hukm atan geriya. Kombiyayışa pey serekî kurdistan Mesûd Barzanî kombiyayışi çapamenî de qerarî yewbiyayışi wîd hukm atan eşkira kerd.

Serek Brzanî va, ez eşkena şârî kurdistan re vacî ke kombiyayışi ewro de qerarî yewkerdişî her di hukm atan veciya. Ez na xeber sey yew mîjdûnê rueşûn peşkeşî şârî kurdistan kena.

Komîyon de qerarî yew kerdişî her di hukm atan geriya, la gerekî no protokol parlementoyî kurdistan de biye-

ro mohr kerdiş. Mohr kerdiş û peşkeşkerdişî protokol mend rueşanî heciyana pey.

Endamî politburoyi YNK Mele Bextiyar ji teyid kerd ke yewbiyayışi

her di hukm atan te-mamo. La mohr kerdiş semedi serekkomariya mendo rueşanî heciyana iraq a nişan bido.

Gorî no piyekerdîs Hanc no kombiyayış de serekwezîrtiye heta qerar geriya ke Listeyî pêni 2007 PDK de bo Hevpemaniya Kurdis- û Nêçîrvan Barzanî no

karî birûmno. Serekî parlemento zi YNK de bimûno. Eger 2007 de vicnayış bibo, her ci gorî neticeyi vicnayışan beno. Eger vicnayış nêbî, o wext serekwezîrtiye veryena YNK, serekîtiye parlemento veryena PDK.

Hanc gorî no protokol 1 wezîrtiye PDK, 11 wezîrtiyê YNK û 5 wezîrtiye zi ê parti binî.

Serekkomari iraq Celal Talebanî zi bi rayerî K-TV yewbiyayışi her di hukm atan firaz kerd. Celal Talebanî beyanî xo de ez roja 7î Çile sey yew rueşûn vînena va û no qerara sey serfîrazi şârî kurdistan û pîyerê şârî iraq hesibna.

|Selim Çürükkaya

Kird estî yan cînî?

R ecep Tayib şîbî Diyarbe- kir, ma kerdibî şâ, vatib: "Kird estî" tikê zi pro- blemî inan estî, la ma "hal" keni.

Wext ke no qede va, tayê safan rueşan kerd. Uca ra pey rojnameyan, televizyonan, radyoyan qalê kurdan kerd.

Tayin va ke kird cînî, tayin va ke kird estî. Tayin va ke kird estû, la heqî inan cînî. Tayin va ke eger kird estî heqî inan zi estî, wa heqî inan bi- diyi.

Eskeriya va: E ke hê bin alayê tirkân de ciwyenî, e tirk i. Recep Tayip cadi tina- pey qeldiyâ.

Bacê zi Ehmed Necdet Se- zer va: Vengî xo mekirîyen, Ataturk ci qede vawo, o qede yo. Miletê ma yew a, ard ma yew o, ale ma yew a.

Uca re pey yew bêvengê esta. La hûnermendî hê xo re bi no gûri yarı keni.

Yew rojnamawan Mehmed Ali Erbil ra pers kerd:

Mi eşnawit ti kird i, piriki to Erbilra wo?"

Mehmed Ali Vawo: Belê, ez Kird a, la ez nê- zuna ez ha bin de a, yan ez ha ser de a.

Yıldız Tilbe bîrî-astaran de vawo: Ez kird a.

Yew wezîri tirkân yers bû, telefon kerd, vawo:

Qeyti nêvînâ ez tirk a? Yıldızî ma yers biya vawo:

Dadi mi Dêrsim ra ya, babî mi Agirî ra ya. Kam eslê xo inkar bikero, o heramzade yo.

Hulya Avşar vawo: Kêne mi sey tirkîya ya.

Rojnamawan vawo: Qeyti?

Hîlîya vawo: Deyke aye Kird a, bayk aye laz o, piriki aye Ageraye yo.

Yibrem Urfayîj tinapey qeldiyawo.

Ey cend seri cuwa ver va- tiyen ke ez kird a, nê bînan vengî xo nêvetiyen.

Nika piyer vûni: Ma kird i, la o tinapey qeldiyawo.

Şima vûni gelo çineyra wo?

Bîlka o zi ho hemşerî xo Evdilay teqîb keno.

Zaxo de Festîvalê Videoklipan viraziyay

Zaxo - Bînatê rojanî 7-8î Çile de bajarî kurdistan Zaxo de festivalê Videoklipan viraziyay.

Ewropa û çahar parçeyî kurdistan re 50 videoklip ita de amê nişandayış. No rid ra Ewropa û parçanî bînanî kurdistan re zaf hûnermendi şî kurdistan.

Nê di rojanî festival de zaxo de şenayı bî. Roja peyin ê festival, 8î Çile de semedi videoklipan 8 xelat amê vila kerdiş.

Xelata yewin Videoklipa hûnermend Hesen Şerif ya bi nameyî „Beyta Laleş“ girot. Rejisori na klîp Husêن Hesen o.

Ê Xelatî bîn zi ina amê vilakerdiş:

Aktoro hol: Hunermend Xêro Abbas. Roşnayiya hol: Saman Ednan.

Senaryoyo hol: Hunermend Aras Fatih Resûl.

Montajo hol: Mamosta Receb. Rejisoro hol: Hunermend Aras Fatih Resûl.

Kameraya hol: Agirê Jiyan.

Xercî nê xelatan cend xelati rîzgirotiş zi amê vilakerdiş. Hûnermendanî ke xelat giroti tek-tek amê sehne xelati xo giroti û bi kilmki na festival ser vînayê xo ard ziwan. Piyere hûnermendan hedrekerdoxanî na festival re spas kerd û semedi ameyîxi xo yê kurdistan û tor biyayışi na festival mem nuniyetê xo ard ziwan û waşt ke nê festivali inayin sey tradisyon birûmnî.

Merasimê vilakerdiş xelatan de yew Japon zi bî. Rojnamewana Japon Aikoto Mamato semedi peşkeşkerdiş senaryoyî hol veciyay sehne û bi kilmki qisê kerd. Aikoto Mamato verdîsiyîş û vilabiyayışî muzîk û kulturî kurdî de rolê televizyonan ser vindert û nişan da ke ya kulturi kurdî nêzdi ra taqîp kena. Çiko balkeş o bi ke qisêkerdiş Aikoto Mamato japonî re yew japoñ çarna kurdî. Nê japon bi kurdiya standart û pak qisêkerd.

Kilmxebêri

Kurdistan de yew palkayê Çermeyan abî

PK - Hefteki viyert navçeyî Teqteq de serekî hukmatî idarê Silemaniye Omer Fettah bingehî yew palkayê çermeyan est.

Bi hedrebiyişi waliyî Hewlêr Selah Şex Şeref, Wezîra Pişesâzî Perwîn Babekir û yew heyeta Omer Fetteh şî navçeyî Teqteq û ita de bingehî palkayî Çermeyan est.

Omer Fetteh merasimê bingeh eştî na palka de va, no proje projeyî hukmat o, butcayî nê projeyî 14,654,940 dolar o û na palka yew firmayê kurdistan virazo.

No projeyo yewino ke hend pere ci re xerc beno. Na palka biqedo her roj 400 çermê heywananî qican û 1000 çermeyî heywananî girdan bisoxilno.

Neweşxanê Fêrkari de qismî şikitişî kerrayî vel-gan abi

PK - Hefteku viyert cagirotê serekî hukmatî kurdistan idarê silemaniye İmad Ehmed neweşxaneyî Fêrkari de qismî şikitişî kerrayî velgan akerd

Merasime akerdî no qism de wezîri sihat Dr.Mihamed Qadir Xoşnaw û xel yek doktor hedre bî. Na merasim de İmad Ehmed yew qisêkerdiş akerdî kerd. İmad Ehmed va, welatî ma de neweşiyê velgan zafa. Heta nika yan ma neweşî xo şawitînî teberî welat yan zi ma emeliyet kerdînî. Nika ma eşkenî bê emeliyet kerranî velgan pak keri.

Hukmatî kurdistan semedi hacetî şikitişî kerranî velgan 500 dollar pere xerc kerd. Nêzdi ra çend neweşxaneyanî bînan de zi no qisim abo.

Tarîxî Kurdistan ser Konferans

Komelê hetkarî û kultur ya Kurdistan Berlin de bi nameyi „Qırkerdişî Ermenîyan û surgunkerdîş Kurdan) yew konferans kerdî hedre.

Qisêkerdoxi Konferans:
Hilmar Kaiser (Tarixçi), Dewletê Osmani û jenosidi Ermenîyan û 1915- 1916.

Ali Haydar Koç (Tarixçi), wextî şerî cihan û yewin de Kurdi.

**Wext: 12.01.2006, Seat: 17.00
Rojo Paşime**

**Ca.: Werkstatt der Kulturen
Wissmannstraße 32, U-Bhf. Hermannplatz - Berlin**

**Wendoxî erjiyayê,
rueşanî şima yê heciyan
bimbarek bo.**

Redaksiyonî Peyama Kurd

Fiatî yew qicî 1000 YTL yo**Seyîdxan Kurij**

Gorê vinayê dewleta Tirk piyerê qicî Çoligijan encax eşkenî bi meşa asgarî biciwi. Íta de zaf eşkerayo ke dewlet senî ewniyena kurdan û qicanî inan re. Goreyî vinayê dewlet qicî kurdan encax 1000 YTL keni. Her çiqas her roj medya dewlet û a tekelan ilan kena ke bênatê hevwelatanî türkiye de ferq çîno, la pratik o qede niyo. No raporî dadigeh de zi eşkirayo ke dewlet ferq kena bênatê merdanî ma zi.

Se ke yeno zunayış aşmê Gulân 2003 de Çewlig de banlîrzi bîbi. No banlîrz de Çolig û dewanî Çolig de zaf insan merdi. Mektebo vêrinî rakotîş e Awê Çeltik de zî 85 wendox û yew malim merdibî.

Dadî û babî nê qican semedî bê tedbirê dewleta verba Wezirtiye Perwerdeyi yê Millî (MEB) dehwa akerd. Înan nameyanî xo de nuşto ke înan ridî vinkerdîş qicanî xo re hem madî hem zi manewî zerar diyo. Çimkî bi raporan ame werte ke no mekteb sexlem nêviraziyo. Bingeho ke no mekteb ser amebi viraşîş, vêrinde ra belibi ke curik o. Cawi ke mekteb te de amebi viraşîş, letum a û hitin o.

Dadigehê İdarî e Meletî na dehwa şawit Dadigehê İdarî e Elazığ. Na dadigeh no semed ehli Oqif tayîn kerdî. Na grubê ehli Oqif zi goreyî malumatî Enstituyî İstatistik e Tûrkiye (TIE) yew rapor kerd hedre. Hefteku viyert ehli oqif (Bilirkişî) no derheq de raporî xo eşkira kerd. No rapor de zaf nakokî estî.

Goreyî raporî ehli Oqif qî-

metî cuwê (heyat) yew wendox 400 YTL, e yew bin 750 YTL, e birayı ey zi 1500 YTL yo. Tayê qican zi qet yew qimetî cuwê inan çîno. Hanc goreyî nê raporî eger nê qicî biciwyayn, e 59.5 serr ciwyayn û heta penî cuwê xo bi meşa asgarî (asgarî ucret) ciwyayn.

Zafê pisporan nê rapor edil nêvînenî. Ebukat Özcan Kılıç pelkeyî e Bianet re no derheq de vinayê xo ina eşkira keno: „No rapor nêşkeno biyero qebûl kerdî. Íta de dewlet neheqê kena û myanî inasan de het gena. Íta de o qede ameyo hesap kerdî ke yew qico Çoligj hetanî penî emîri xo bi meşa asgarî ciwyayen. No heti huquqiya verqenatê (Onyargi) ya. Dewlet vernî ra qenâti xo kerdo sabît ke her qico Çoligj, encax bi meşa

asgarî eşkeno biciwiyo. La heta dadigeh yew qerar nêdo, ki nêşkeno tiway bikero. Eger na dehwa bi heqaniyet miye-ro hal kerdî, waharî qican eşkenî şuerî dadigehê heq merdiman e Ewropa.

Serekî baroyî Çolig ebukat Erdal Aydemir zi vûno: „Ma 85 wendoxî xo kerdî vîn. Dewlet hem no welat de serranî teqawutbiyişi cîniyan de 60, camiyerdan de 65 qebûl kena, hem zi qican re 59 serr emîr hesibnena. No rapor de nako-kî zaf e û bê mantîq ameyo hedrekerdiş. Ki nêzano no rapor gorî kamî krîteran ameyo hedrekerdiş. Ma no rapor re itîraz keni û ma bi rayerî huquqi tekoşina xo rûmnene. Hewldanî heqî ciwyayîş ra (HHC) İrfan Kuzu: „Ki nêşkeno semedi heyatî insanan yew qimet tespit bikero.

Heqî ciwyayîş heqî bingehîn o. No rapor ke ameyo hedre kerdiş yew nişanî qimetdayîşî heyatî insanan o. Bi no rapor yeno werte ke dewlet çiqas qimet dûna heyatî insanan, dewlet verba heyatî insanan çiqas bê xem a.

Endamî komisyonî heqî qican e baroyî İstanbul Seda Akço Zi no derherq de ina vûno: „Gereka ki no qede dehwayan nê parçê parçê sey yew parçê vîno. Yanî gereka ne têna hetî madî ra, heti manevî ra zi dehwa akero û her di dehwayan yew kero”.

Mehmet Çakır ke no banlîrz de 2 qicî xo kerdî vîn, ina vûno: „Tek mesuli rîciyayîşî no mektebi dewlet a. Gereka yew gan hend ercan nêbîni. Ez qicanî xo nêdana trilyonan. Dewlet yewna banlîrz ard ma serre.”

Mam Celal, gereka Kurd-Sat hêna zaf ca bido lehçeyî kurmancî

Silemanyie - haftekû viyert televizyonî kurd Kurd-Sat şes seri xo kerdî temûm, kot serrê hotin.

Kebatkaranî Kurd-Sat şes seriye televizyon firaz kerd. No minasebet ra yew şenayî viraziyay. Na merasim de Celal Talebanî zi qisê kerd. Celal Talebanî semedi kar û xebatê inana, semedi kedê inana piyerê xebatkarî Kurd-Sat firaz kerdî.

Serekkomarî iraq Celal Talebanî qisê kerdî xo de role medya ser û bi hususî zi role Kurd-Sat ser vindert. Talebanî va, Kurd-Sat bi imkananî zaf xiraban dest bi kar kerd. La hanc zi semedi demokrasî, kultur û ziwanî kurdi, cemaati kurdistan hizmeto zaf hol kerd. Talebanî heti

bernameyanî televizyon de zi peşniyari xo ina ardî ziwan: „Gereka Kurd-Sat serra newî de zaf qimet bido karanî kulturî, folklorî, merdimî û sosyalî. Gereka kurd Sat bi ziwan û zaraveyani bînan de zi programan virazo. Gereka kurd-Sat zaf ca bido zaravayı kurmancî, çimkî kurdistana bakûr de zafê kurdan kurmancî qisêkenî. Gereka programî bi ziwanî tirkî û farisî zi birûmnî“

Talebanî pêni qisêkerdiş xo de va, nikî qanalî El-Huriye abi û yew müde cuwa pey zi qanalî Gelê Kurdistan zi bîbo qanalî asmîn. O wext gereka Kurd-Sat nêbo qanalî YNK, bîbo qanalî piyerê kurdan.

يُفليجي ئاو و سوزئىزەي درەخت!

زهردشت خورماقی

ماوهیک لهمهویه، کاتیک بایس یاسی
دهردی شیتی مانگا بیو و ئه و ملینههها
کیلزگامانه له گوشتشی مانگاکی که له ناو دهبران،
خالکی هامو سرسامپوویوون و بیریان لهوه
دهکردوه که، چزن خزیانی لهو بیلاهی بیاریزین.
ئه مریش، لهکله پاره مەستەنی نەخۇشى ئەنە
لە وەنزای بالندەکان! و، دووباره بۇبۇوهەی
ویتەنی ئىيعدامکەردنی بە كومەلی "پەلەوەرە، ئەم
دوو نەخژشىيە، كە هەردووکياب سەرەتتا، لە
ئازەلدا نېشتەجىين و، پاشان بۇ "حەزەرتى" مەزۇف
دەگۈزىزىتەو، ویتەنی ئەنە ملۇزىنەها كىلزىگەن كەنم
و جىز و پەرتقال و سېتىو و جىزىرەها بە روبۇومى
كەشتىكالى هيتابىمەھە ياد كاتىكى له وىكەرى فەيدان
بۇ ناو دەرياكان لەناودەبران! ئەو هاموو
"ئىعمەت" ئىيعدام بىكىن، چونكە نىرخەكان دەھاتتە
مارقۇ ئىيعدام بىسىيە و "ئىعدام" ئى ناو ئاب دەكرا،
بىز لهوه نەددەكىرىيە و كە له گادەي مەزۇفدا بە¹
هارپىن ئىيعدام بىكىن، چونكە نىرخەكان دەھاتتە
خوارمەھە، كۆمپانياكان زىيانىان بىن دەگەيەشت.
ئەمەرە، کاتىكى مىدىياكان فيلمە جىاوازەكانى ئەو
شىۋاوازە درنەنەتى مەزۇف بۇ لەناودەبرىنى بالندە
داماوهەكان دەگۈزىنەو، و، تەو چالە ئاگارەنەي
سازىدران و، فەريشك و قەل و قاز و مراوى
بەستازمانى تى دەھاۋىزىن، تا "جەنائى" مەزۇف
لە مەترىسى لەناواچوون بۇ دەرەدە بىيارىزىن!
مرۇفيتىكى دلى رەق و، بىن وېيىدان، لە دواي ئۇھەدی
بە دۈزىلەي مىڈۇر لە دۇزى ھاوتاڭانى خىزى
ھاموو شىۋاوازەكانى بىرندىيەتى بەكارھينا، ئىستا
كەشىتە ئەو قەناعەتەتى كە دەبىت مەسەلەي
ھاوشىۋەمىي لېتكىرىتەو و، ئىدى دەست لە
رۇلەكانى باۋە ئادەم هلېلگىرىت و، رۇقىياتە ئەو
سروشەتە پان و بېرىن و، بە ئارەزۇوی خىزى
چى دلى دەيخوازىت لە گىيانلەھەرى ئازەللى يان
رۇوهەكى، بۇ تىزىركىدى ئارەزۇوی درنەنەتى
رەسەننى لەسەر رەقەم لەناوانىبەرىت! من
تېتىڭام، بىچى ئىنقۇلەنەزاي بالندە سەرەتتا، لە
ولاتىكى وەك "قىتىنام" سەرەي ھەلدا، كە يەكىكە لە
ولاتە سەرەكىيەكانى بەرھەمھىتىنى مەرىشك و،
پاشان بەرەھە چىن و توركىا" كە ئەمەش و لاتىكى
سەرەكىكە بۇ بەرھەمھىتىنى مەرىشك" ئەو
دەرەدە كوشىندىدەيە ملى نا، يان بىچى سەرەتتا و،
بە تايىھەتى لە "رۇمانىي" يەك كە ئەويش گۇورەتلىن
بەرھەم ھېتىرى مەرىشكە لە ئەوروپا، سەرەي
ھەلدا! لە راستىدا، لە سەرەدەمى كۈلەللىزم و،
پەرنىسپەكانى ئابۇورى بازار، دەبىت كۇنى
خۇمان بۇ يېستىنى نەك تەننیا ئەم جىزەھە والانە،
بەلكو بىگە خاپتىرىش ئامادە بىكىن، چونكە
تەماعى بىن سەنۋورى سەرمایەداران بۇ پېتىركەنلى
سامانەكانىان، دەبىتە مۇزى ئۇھەدی كە رۆزىكە لە
رۆزان دەرەدە "ئىظەلحى ئاۋ" و "سۈرىزىدى درخت"
و تراخۇمىا خۈل" يېش بىبىستىن!! ■■■

و تاره مردووهکان، و تاريکي بي دهرونون و ساينكز روژيان. و تاره مردووهکان، دابروان له سرهدهمهکيانيان، له ههمان کافيشدا، شويتنيکي زرديشيان بور خزيان له نيق روزنامه و

سایکو لوژیہتی وقار

دیدات، سایکولوژی‌تی نامجوره و تاره خانه‌ی رفزیکردنوهی که تواری سیاسی کوردستان سرهراچوادی گزنووه، و تاره‌کاتئی نامجوره پیکهاتانه سایکولوژی‌تی تیوگالانه به نایدولوژیای دهرکی و همندیکشیان گوزارشت له سایکولوژی‌تی خلکی دن، دهکن نهک خودی خاوهنه‌کاتیان. نهز مهترسیم له هیچ جزره و تاریک نییه، که پیکه و چهمه سایکولوژی و تاری نازاد و دیموکرات به هیز بینت.

وتاره راراو هلهپه‌رسته‌کان رولکی مهترسیدار له پیکهاتانی رای گشتی لهکتین. کسانینک هن پیزه‌هوي سایکولوژی‌تی پیشکو و توروی نازاد دهکن، خلکی تر رش دهکنهوه، باخود دیمانهنه قوله‌ی قاف، بی ثوهی لیکدانهوه بز دهرهنجامی باری سایکولوژی سبیهینی بکن. و تاره‌کاتیان ریزیهکی زور له سایکولوژی‌تی درزو خافلادن پیشرهواهی‌تیان دهکات، ياخود دهیانه‌ویت له ریکه و تاریکی هلهپه‌رسته‌کان سایکولوژی‌تی پیکهاته‌کان به هلهکراوهی پیشان بدهن. له بیرمان دهچیت سایکولوژی‌تی و تاری راراو و هلهله‌زست هه‌میشه گرهکیه له ژیز کولی که سایه‌تیه کی نازاد و، ئوهه‌ری نازاد خزی پیشان بیات. بیمان وايه، له کاتئی گهربان و تیزامان له بلاقفرکی کوردي، پیشکی له رولی سایکولوژی مه‌مجوزه و تاره‌همان به رووتی له کورdestاندا بز دهرده‌که‌ویت.

کورdestانی نیانهشتووه هیلکی رون و بی پهانی نامجوزه و تاره تا نوکه‌کی دهکل دایت، سه رهلهبدن، مدرج نییه، له کزمه‌لکای دیموکرات و ئازادا، سایکولوژی‌تی و تاری دسه‌لات همان شیوه و، نیودرۆکی شهه و تاره ره‌اقورس و ترسناکانه‌یان هبیت، که لهکمه‌لکائی داخراو و رزیمه پیکاتوره‌کاتنا هن. بز دهیت سایکولوژی‌تی و تاری روزنامه‌وانی کوردي، که خزی به دیموکرات نازاد و دیموکرات نیشان دیدات و سایه‌ی دهسلاتی سیاسی خزیانه‌ی کوردری برهیوه دهچیت، له ژیز فشاری ترسه به ره‌ماوهکانی رابردوو، نهوناتیت پیشکی زیندوو له پیکهاته‌ی نیستای کومه‌لکلا.

وتاره نووسین هرچیه‌ک بیت، نووسینه‌وهی سایکولوژی‌تی سرده‌همکه‌یه، کارینکی پیچه‌وانه دهیت کاتیک باس له دیموکراتی پیوونی کومه‌لکا و پیکهاته‌ی سیاسی دهکین، کچچی و تاریکی سایکولوژی دیموکراته‌مان نهیتیت، بیو و اتایه‌ی سایکولوژی‌تی و تاری نازاری له راستیدا ونه و، له دهرهنجامشدا سایکولوژی‌تی و تاری حیزی و، خزسی‌پیتنی تاکه‌وانه و مؤنثپولی سیاسی، جینگکی سایکولوژی‌تی و تاری دیموکرات و نازاد و نازاری دهکریتیوه.

له فی کافیدا، چهشته و تاره کی مهترسیدار بیدا بیوه، که تهنه لس‌رله بربار و سه‌رنج

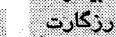
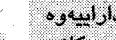
غاذی حہشہن - نہہ مرنگا

هیچ جزءه بایهت و، بونهوده ریک بین
ساپلکلوزیت و، پاشخانی همه لایهنه.
ناتوانیت نیکله میگورانکاریه کانی سه زده من
خوی بینت. و تاری روژنامه اونی و، سیاسی
و کوهه لایه تیش به همان شیوه، هیزیکی
دوروونی شاراوه و، له همان کافیشدا
ناشکر ایان تیدا کوبیته و، له سرهدهه
جیکاندا ریتوتی بدربرین و ده کوتن
و، هتا ناسینه وهی جزر و کسایه تی و
خدوانه کانیشیان دهکنه.

لیزهوده، دهمانه ویت به شیوه هیکی کورت،
سرهندیک بخاینه سره چهند لایه نیک و تاری
روژنامه اونی کوردی. ساپلکلوزیت و تاری
دهسه لات، ساپلکلوزیت و تاری نازاری و
به ره استکار، ساپلکلوزیت و تاری را را و
هلپرست، سه بر ایار ساپلکلوزیت و تاری
له خوکر او هکان و ئوانه هی گوره کیانه له
ملیک مهاریکتر بن و، له سه روی واقعیه وه له
کیشه و رو دواه کان بروان.

گوتان هیچ و تاریکی زیندو بی
ساپکولوژیتی زیندو نیه، هیچ و تاریکی
خودان پیام بی بنهایم کی درهونی،
نانوانت کوزارش ل سردهمه کی بکات.
له نبوده رکی هر و تاریکا، کومه لیک ناکزکی
و مملانی درهونی و فکر هن، کومه لیک
ناکزکی نایدیلنزی دهیز، جارانی وا همیه
ومستاکاری خودانی و تاریکه معزتر له
خزی پیشان دهدن و، جارانی واش همیه
دست رهنگنی و مستاکانیان ناشیرین و،
زهذا قورس نیشان دهدن. و تار نبوسین
ومستاکاریه، تو کاتیک له نخش و نیکاری
سردهمانی سهداز ملیون سالی بر
له نیستای سه دیواری شکوهتکان
دهندری، کوقوت سایکولوژیتی مرؤکانی
ئوان سردهمانست له پیشدا دههونستن و،
دهنواتیت له ریگای کارتیکنی بهرد و امامی
ومستاکاریه کاندا باری سایکولنزی و
سیسیلولوزی ئوان سه رده مان بخوبیتاهو،
که و تاری و مستاکارانه پار استوفی.
کاتیک بمانه و بیت له سایکولوژیتی و تاری
ده سه لات و، و تاری ئازیز هنونکی
کور دستانی باشور بینزین، کاریکی سه خته
هه لاور دینکی فکری و دههونی روون و
رهوان ئنجام بدین، دیاره سایکولوژیتی
ترس و توقانی دهیان سالی فاشیه کانی به
عن و، دواکوتنی کرمه لایه کی کرمه لکای

پهیامی کورد ئاماھەی بلاوکردنەوهی ریکلامەی بازرگانی و بروسکەی پیروزبایی و پرسەنامەیە بهنر خیکی گونجاو

 <p>قریل ۶۲۲ تا ۷۲۲ ناظار دهیت که گزانتکاری به سر شیوازی نیان و بیرکردن‌هند، بهینت و، دهست له زور خوی کوت کلکریت، روزی بهخت: چوارشمه، ژماره‌ی بهخت ۱۰.</p>	 <p>دوانه (جمک) ۵۲۱ تا ۶۲۱ رووباروبونده و، راستی خستراوله گل قسمی رودون و گاشکارا، کیشه‌کانت چاره‌سدار دهکات، لام هفتی‌دنا، داراییت باش دهیت، روزی بهخت: یکشنه‌مه، ژماره‌ی بهخت ۴.</p>	 <p>گا ۴۲۱ تا ۵۲۰ زیانی ثاییده‌ت گرفته‌نیکی باش به، خوبی و دهیت، به لام تاراستی پیشکوه‌تنی به رایدروهه پستراوهه وه، روزی بهخت: پیش شمه، ژماره‌ی بهخت ۹.</p>	 <p>کاکو ۴۲۱ تا ۴۲۰ لهم مادها، همندی گرفتی تایورهیت رووبارودهیت و، به لام کسبیک یارمه‌تیه کت دهدا، و، رزکارت دهکات، روزی بهخت‌هه‌ری: شمه‌مه، ژماره‌ی بهخت ۴.</p>
 <p>دو پشک ۱۰۲۲ تا ۱۱۲۱ پله‌ریاهی کزملاهیه تیت به ریزتر دهیت، به لام به گاکابه له دورویه‌رده‌کت چونکه زور چاویان برویه‌هه تو، روزی بهخت: یه‌کشنه‌مه، ژماره‌ی بهخت ۷.</p>	 <p>تهرانو ۹۲۲ تا ۱۰۲۲ له کاره‌کانتدا توانات زیاتر دهیت، به لام پله‌هی ده‌منجام نه‌کیت، بریک پاره به ریگوهه به یه‌هدنیکان. روزی بهخت: شمه‌مه، ژماره‌ی بهخت ۶.</p>	 <p>فریک ۸۲۳ تا ۹۲۲ هندی کیش و کوسپ دینه ریکت، به لام یه‌سرپاندا زال دهیت و، پیویستیت و ریاییت له مامله‌کردنتا له‌کل هاوریکانتدا، روزی بهخت: هینی، ژماره‌ی بهخت ۱۰.</p>	 <p>شیر ۷۲۲ تا ۸۲۲ له و گزانته‌ی له بواری کاره‌کتدا یا خود له رووی داراییوه هات به سرتدا، بازنه‌هی پیومندیه‌کانت فراآندره‌کات، روزی بهخت: دووشمه، ژماره‌ی بهخت ۸.</p>
 <p>نم‌هانگ ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۰ زور بیر له پره‌بیدانش باری ثابوریت دهکیت، به لام تنها کمنکی لئی دهسته بدر دهکیت، تهدروه‌ستیت باشه، روزی بهخت‌هه‌ری: دووشمه، ژماره‌ی بهخت ۳.</p>	 <p>سه‌قل ۱۰۲۰ تا ۱۰۱۸ کیش و گرفتی کالوز له ماوهیدا دته رووت و، له ناینده‌دا دهزانیت که به‌لایه‌کی گوره‌بورو روزی بهخت: یه‌کشنه‌مه، ژماره‌ی بهخت ۵.</p>	 <p>گیسک ۱۲۲۲ تا ۱۱۲۱ به هری دهست بلاویته‌وه، هندیک خارجی زیاده‌ت دهکه‌ویته سه، نامیده که هاورینه‌کهوه پیت دهکات، روزی بهخت: پیش شمه‌مه، ژماره‌ی بهخت ۱۱.</p>	 <p>کووان ۱۱۲۲ تا ۱۲۲۱ هفت‌هه‌یکی باشه و، شنیک رووده‌داده دهیت هری چاره‌سرکردی کیشه‌ی داراییت، به گاکابه له هاریه‌که زور ماستوات بز دهکات، روزی بهخت: هه‌یکی، ژماره‌ی بهخت ۷.</p>

بَانِكِهِ وَأَزْهَكِهِ .. هَذِهِ فِتْنَةٌ بِسْتُو

a.elliott@home.m

ପରିଚୟରାଜ୍ୟ : ପରିମାଣ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ - ଫଳଗୁଡ଼ି

ପାତ୍ରଙ୍କିଣୀ ନମ୍ବର ୨ ଫେବୃଆରୀ ୧୯୫୩ ମୁଦ୍ରଣ

100

پچلو، یان رچاچو نمکریت، لایکیکی پنچکرکن. گزنه و راهنده وی پاری نمروزی شد و راینده ویان گردانه بیزه نمود
خونانه که روزی داروه و مروف لک خونانه که روزی داروه و مروف لک
ماستینا سدرسماهه، مدرک تزماریکه لبیتر سپیدری یکو تابلویانی که نموده مورف
همترمنده و زیان له دهدزی بادینان تیارا دهدزی باشیان ناشاره ب چیان و گورت
لهمبریت. دهدزی باشیان همچو همیزه همیزه شنیده که اینها که اندیمه با قیمتان
نه او همیزه همیزه شنیده که اینها که اندیمه با قیمتان.

گورستاندا بیکم، بو بارانی تامرو و
هارویکانی ... تارکی و هزاره تکه تانه
شامنیان، شو پیشمه که مکروزه له
باکرده، به ناری سهوره هم
سینه ای کاری شد، بیلام، به اماخوه همیا
بو اندوه دی یاهک له گرد پهله کان
سرینه و می ٹاسهواری هزاری و
تیپل، له هرنده و مدنیکی گورستانی
شماره هاکی گورستان بیت، نووهم
بیول اندوه دی یاهک له گرد پهله کان
کوندیکی بجهوک نهات و پیتهی
یان همچ غذیت پیامی شو برناهه به
خرازی که لاته کم، شو پیشمه که همه
تیپلی بیز که همه میل، له گلایانی
دو درست بکریت و شناسنیتی
یان له باراندا، پیک ریز لیتنی
هدنی پایتخت، یان له بیدنیان
هدنی را و بودجهونی چیا جیام
هدنی که پیشت، به گافرون و
سوئیور و کی نوز
نمایانه در زیره هی هبیت ف
کورستانی بیز بکریت و چونکه
کورستانی بیز بکریت و چونکه
تیپمه کورد، به تایپه هرمه همان
قرمزی شو پیشمه که بیدنی که همه
تیپلی بیز گسلکی ترخان کرد.
چو او گریگی هوندری
چو او گریگی هوندری
چو او روشنه تیندان و
چو او روشنه تیندان و
چو او روشنه تیندان و
چو او روشنه تیندان و

لہ ہر نہ رہندانی کوئی و پیانتی، توانی

دھری بابنماں بیدا دھیشت

روز ناممکن میگذرد داروا له گردید سو رو
دهمکات که شدگار نوکر مینست و پاکمه بهار
همبیت له سفر گشته کانی پیشیلک درینی ماف
مروزه له سریر یا بجهه یونته دهستنی چو چوک
مسنون رایتینگ سلامه دهکله میگردند
دهمکات له سکلا نامه پنهان ولاته یوتیردی
مسکلا له روزی نتمار گلواه هلهبیت
و لاتاش بدرگردی له همانیش خودی
نهیکر یه و دوکر مینیانه که کانی خدی
پهکاره همین کریکیان نامینی . هروره
شیان سپلیس یه و همودو کسنهن دهکاره
که نهاده درینی سکلانا نامه که بیکه

کوادیتیک جهود ساله لو بو
خزیان پر شانزکرد بیرونی شامدیکه کوره
کامران رهوف، چهارکی شانزکرد
له نوزیستن هوندر مدنیتی کوره
باس له پیش پنهانده کات، که چاره
ناسنیه مانله، تکن له هولندی
پاس له بیرونی کنیان شاکن مه
بیرونی کنیان درایله کورسنت
جهتله، هژرهها بیرونی کات خرو
چون پیلز ریاضیکی نوی روست پیشک
ولاتکی شن، لعلک شدم هستید، کا
رهوفی هژره دیند و دل میش و خود
له چهارکی شام شانزکردیه، راشکاویه،
له همسنی کدم پیش مرغه کات، ف ر
۲۶ و ۲۵ کم مانکه، له شماری لاعله

لہ بیرونی کاہر ان
روپیں لہ پڑیں
بیش نہ کری

A black and white illustration of a large, stylized, swirling cloud or dragon-like creature. The creature has thick, flowing lines and a somewhat organic, fluid form. In the lower-left foreground, there is a smaller, handwritten-style text box containing the following text:

„Bürgerschaft
der Armen begierig

فرمودنگی بازدگانی کوردو

له بازار و کافی کو رد ستادن، بدلا خوده له پرداختیکد، شتیکی روون و تاییدت نیمه پیش بوتریت "فهره‌هنجی بازگانی کو رد کان"

خندق سرور پیغمبر اکرم

100

Bo çaksazî Yekêtî: Deqî pirrojey “Sullh û İslah”

Bo çaksazî Yekêtî deqî pirrojey “Sullh û İslah” ke le layen berêzan Erselan Bayiz, Heme Tofiq, Mela Bextiyar, İmad Ehmed, Dilêri Seyid Mecid pêşkeş kirawé.

Hizbi rasteqine eger le naw xoy da têk neşkê, hîç hêzék niye têki bikişenê

Birmendêk

Em nîmcepirojeye ke le çendin pêşniyaz û bîruboçûn pêkhatuwe, serencamî çendin kobûnewey ew hevallaney le xwarewe nawiyan hatuwe, gellalle kirawé. Seretâbe çend taytilêk deyxene ber dest, paşan, projeke le riwangey xomanew le lêkideynewe, be hîway in.. ew su-dey pêwîst e be doxî êstay naw Yekêtî bigeyenê:

Taytilli serekî projek

Yekem: Ciyakirdinewey hikumet û desellati hîzb.

Duwem: Komiteyekî balla le şarezayani Kurdistan û pisporanî derewe bo lêpêçinewe û hellsengandînî hikumet: Jérxanî abûrî, serxan, wezaretakan û dezgakan û milakatî fermangekan le pênavî çaksazîkirdinîyan.

Sêyem: Komiteyekî lêwesawe xoman û pisporanî hîzbe sosyalinternasyonalekan bo serperşti û çareserkirdinî gîriftekanî organekanî Yekêtî pêkibîhînirê.

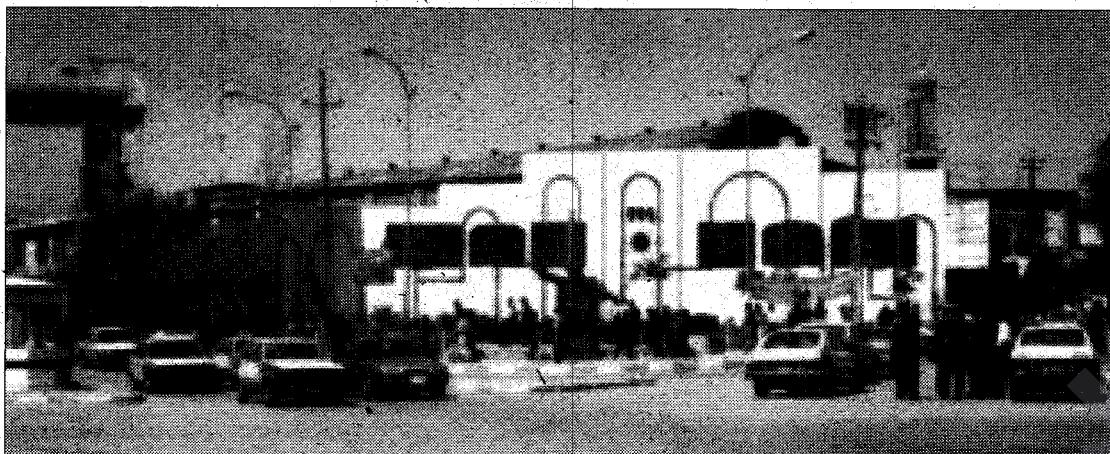
Ciwarem: Komitey amade-kari kongre, yan konfirans, le hemû organekanî diyarı bikirê.

Pêncem: Pêkhênanî lijneyek bo lêkdanewey doxî lawan û darrîştinî piroje û bernamay pêwîst bo perwerdekerdin û çareserkirdinî gîrugirifit û baştirkirdinî guzeraniyan.

Destnîşankirdinî kêşikan

Yekêtî Niştimanî Kurdistan, qonaxî here sextî xebatî şaxî birî û, serkewtinîşî le serxistinî erkekânî diway raperrinî heta ruxandînî rijêmî Sedam diyare û, xizmetekî firawanişî geyandote Kurdistan, êstaş gorrankarîyekanî cihan, egerî serkewtinî ziyatîrî xistote berdem geleke-man, bellam be daxewe, be dirêjayî mîjûy Yekêtî, le xiraptirîn rojgarî xebatî şax û şariya, weku êsta, le nawxoy da û le berrêwe-birdinî hikumet da û le naw hestî besêkî berçawî ray giştî da, awa dûçarı tenguçelleme, narrezayî û rexne, bê mitmaneyî xellk û rîzkanî nebote-we. Emeş, hoy betî û xoyî heye.

Ew diyarde dizêwaney duça-riyan büyn, regezi le mîjîneyan heye. Hemû carêkîs ke kêşikan

qullbübünewe û metirsîyan le ser Yekêtî peyda kîrbêt, ci berrêz sîkirtîri giştî [Celal Talebanî] û ci berrêz mektebi siyasi Yekêtî, maweyek hewlliyan dabê çaksazîyek bixene rizekan û naw hikumetewe, bellam ew çaksaziye le ber ewey pirojey hemelayeney gellalle nekirawé, hemuwaniş le naxewe, lênebirrawîn bo çareserkirdinî kêşikan, boye, hewllakan diway çend pîne û perroyek wazîyan lêhêni rawe. Le pall em hewllanê carubar le diway raperrinewe, çend endamêki mektebi siyasi û serkidayeti le riwangey xoyanew, bo tegbîkîn le doxî peşewî Yekêtî serîyan nabêt be yekewe, em hewllanê coreha lêkdanewey lêkewtotewe û kardanewesi xulîqanduwe, serencam, nezokîş derçûn. Le akamîs da nek Yekêtî û hikumet, kêşkanîyan çareser nekirawîn, bellku le hendê riwewe allozawîs in. Tenanet way lêhatuwe ew mitmaneyey le nêwan rîzkanî rîkxistin û organekan da bo raperrandînî erke hîzbî û idarî û mîmlîanê-kan pêwîst in, eweş lawaz buwe le ber roşinayî ew pêşekiye da, çend pîrsiyarîkî giring dêne arawe. Ewiş eweye ke:

Yekem: Hoy betî em kêşane çin û con pêwîst e zanis-tiyanî diyarı bikirê?

Duwem: Bo ci.. Sererray rizgarî, azadî jiyan û guzeranî baştıri xellk, xellk peroşî caranî bo siyaset û hizbekan û hikumetî nemawî, bellku rexne û gaziñey zortir buwe?

Sêyem: Yekêtî Niştimanî bo ci, serbarî ew hemû mîmlîanê û hewillaney le yekemîn kongreve dedirîn, natwanî kêşikanî henawî çareser bika?

Ew pîrsiyarane û pîrsiyar-gelêkî tir hen, pêwîstîyan be lêkdanewey betî heye. Desbê wellamekaniyan bidozirênewe û diway dozineweşîyan, pirojey çareserkirdinî têk-ray kêşikanî sax bikirênewe, heta kêşkanî çareser nekirîn û her dezgayeck û organek û serkîdyeck û berpirs

û kadirêkîs rûberrûy raperrandînî erkî nwêy diway çareser nekirêtew mehall e lem gêjengey kêşikan derbazman bibêt.

Sebaret be wellamî pîrsiyarî yekem, ke hoye babetiyeke de-girêtew, pelupoy zore û tiwêjî-neweyekî hemelayeney dewê.

Çunke, hemîse hoye babetiyekean peywendiyan bew rûdanewey heye ke xo bexo ser helldeden û le ser rûdawekanîş kariger debin. Boye, wellamî pîrsiyarî yekem bo tiwêjînewey katî helldegin.

Bo pîrsiyarî duwemîş, le layekewe peywendi be wellamî pîrsiyarî yekem û le layekî dîkeşewe, peywendi be çareserkirdinî kêşikanî pîrsiyarî sêyemewe heye. Boye lemişyan wazdehênin û lem nusîne da, tenha qise le ser wellamî pîrsiyarî sêyem dekeyn, bo emeş le riwangey êmewe, em bîruboçuna-ne be pêwîst dezanîn:

— Be dirêjayî 30 sallî mîjûy Yekêtî, her katêk serkirde serekiyekanî Yekêtî le nêwan xoyan da rastgoyane teba bûbin, tiwanîwiyanê râberayeti Yekêtî le dijwartîrin rojgar da biken û lew perrê nehametî da, be hoy ew tebayî û rastgoyetiyewe, Yekêtî dirêjey be xebat deda, le naw hawkêse siyasiyekanî Kurdistan û Iraq û nawçekerî da, bebê serkidayeti Yekêtî, hîç birryarêkî siyasi nededira.

— Be pêçewaneşewe, le diway raperrinewe katêk serkirde serekiyekanî Yekêtî le naw xoyan da weku serdemî şax teba neman, be taybetî le yekemîn kongrey Yekêtîyewe, itir heta hatuwe pirinsip û disiplinî naw Yekêtî le sereve bo xwarewe lawaz bûn. Esta way lê hatuwe berdewam debêt çawpoşî le xirapekarî, kemterxemi, dizî, helperisti, bogenî û gendelliş bikirê. Bo selmandinî ew dû rastiyey sereves, rûdawekan û hewllekanî naw Yekêtî şayet in.

Bo nimûne:
Le yekemîn kongreve (1991) herci hewilldirawê kêşikanî ca-

reser bikirê, serînegirtuwe. Bellku xiraptirîş teşeneyan senduwe. Bo? Çunke yekdengî serkirde serekiyekanî naw Yekêtî nebuwe. Her bem hoyeşewe, ko-dengî çareserkirdinî kêşikanîş le naw rîzkan da desteber nekira-we. Çareserinekirdinî kêşikan, bere bere karî kirde ser seng û karigeri Yekêtî, tiwanaw dinma-kiyeti organekanîş lawaz kîrdi.

Serencam: 1) *Hizb weku xoy nema.* 2) *Hêzî pêşmerge wek xoy nema.* 3) *Hikumet weku xoy nema.* 4) *Organekanî dîkes weku xoydn neman.* 5) *Tenanet naw nawbangî Yekêtîş le naw ray giştî da xoşnawîkey caranî nema.* Ew rastiyane têkirra, wayan kird, Yekêtî le rraperrandînî erke dîmukrasiyekan û dam û dezgakanî hukmirranî hawçerx da, duçarı tengu çellemey zor bibê. Serencamekes bewe şkayewe ke:

— Netwanîman le şerrî nawxo desellati firawanman bi-parêzin û netwanîman weku demanwîst serbikewîn.

— Tenanet. Waman beserhat be hêzî xoman dereqetî hêze islamgera biçukekanîş neyeyn.

— Le şerrî (PKK) şî da, ziyanêkî gewreman kird û ewanîş weku islamgerakan nawçeyekîyan heta êstaş lêdabirriwin katêk.. Organekanman têwedeglêne girifti nîwîxoyî û çareserî rasteqîneyan bo nadozirêtew meineviyatîyan lawaz debêt. Diyar e hêzî pêşmerges le bedihênanî stratiji siyasi da serinekewê, emeş be dewri xoy tenguçellemey naw baqî organ û damudezgakan, qulltir dekat. Çunke xesletî Yekêtî wa buwe ke rîkxistin û hêzî pêşmergey weku cimig le dayik bûn. Hêştaş pêkewe dejin.

Bêhudevî pîne û perro!

Derkewt.. Siyasetî pînewrro, ziyanî zortiri lêdekeyn, katêk hîçman nebû, xellk zor bawerî be qisekanman dekird, êsta ke tiwanayekî darayî û idarî zorman heye, xizmetîşyan zor pêdekeyn, ke ci xellk kemitir

dekewête jêr karigeri têzakan-manewe. Cige le hoye babetiyeke, hokare xoyiyekey naw xoman, lem barewe, ziyanî zorî lê dawîn, ba lêre da be kirawetir qise bikeyn. Bellê:

Lediway raperrinewe, Yekêtî çend serkewtinî bedesthênewe û çendin qazancî kîrdi, bellam le naw xoy da û le naw xellkiş da, be hoy kêşmekêse nawxoyiyekanewe, le we kentir ziyanî neyeyandote xoy. Şîtekî seyrî niye wabêt. Hêzék le beramber ew hemû dujmin û dijane da, le rraperrandînî ew hemû erke gi-rane da, le naw xoy da rîzkanîawa allozêndirabêt, le diway raperrinewe peyta peyta serkirdekanî, organekanî, hevall û dostekanî kewtibne wêzeyekir. Hêzî wa mehalle bitwanît be siyasetî pînewperroy rîzkanî û pişt estûr be raburdû, le giriftikanî derbaz bikirê (14) sallî rebeq qise be yek gutin, tenha hêzékî weku Yekêtî bergey de-girê.

Le diway ew hemû salley, xorî kirawete xûy naw Yekêtî, girîman tiwanîman serleniwe barî babetî wîrdtir le caranîş bixwînînewe, stratiju projey hawçerx gellalle bikeyn, girîman hemû ew karaneman encam da, bellam eger bêt û he nawî xoman awa pirr le jan bêt, axo detwanîn ew bernâme û birryarane cêbecêbikeyn? Bêguman nexêr. Çunke le duniyay siyaset da darrîştinî siyaset û diyârikirdinî amanc çend gi-ring bêt, amraz û çoniyeti bedîhênanî ew stratiju amance, gi-ringtire lêrewî debêt pê hemû şitêk be xoman da biçinewe mallî xoman awedan bikeynewe heta bitwanîn bo raperrandînî erke nwêkanman bikewînewe xo. Ke xoşbextane Yekêtî ew hêzeyew xawen ew mîjuweye û tiwanayekî ewtoye heye. Det-wanî diway çaksazî rîzkanî, le maweyekî kem da bikewêtewê xoy û be dillniyayî rîzkanîya-newe bişbîtewê pêşengî here diyarî gorrepanî siyaset bo? Le ber ewey hêşta amanci bedînehatûy gelekeman zor in û le meydanekeş da, ne hêzî baştir le Yekêtî heye û ne taze be asanî hêzî mitmane pêkirawî, weku eltertîf dademezirê.

Lew riwangeyewe bo ewey carêkî dîke destxorrî pînewperro nebinew, ew pêşniyazaney be pesendi dezanîn bo naw xoman, be raşkawî deyanxeynerrû.

Dirêjey heye
Serçava: Malperi nefel.com

و هزاره تی ده ره و هی عیراق پیان ناخوشە کە نوینه رایه تیه کی کوردستانی له ده ره و هی بیت
و ئیستا سەرقالى ئەوهین کە ئەو لوپیهی دروستمان کردبوو له پەرلەمانی ئەوروپی خورتى بکەيەنەوە، ئەم جارهیان جۆرى
پەيوەندىيەكان راستەوخۇ به واقعىي کوردستان بېھستىنەوە

بروکسل هیچ جزء پیوهندیه کمان له گله سه فارهات نیه و، تهنجا ئوهیه ئینه دزی یه تکرنبن. دیاره کەمته رخمه یه کە، زیاتر دەگەگە پیتووه بۆ وزارهتى دەرھوھى عىراق، جىكە لە ووش نویتەرانى ئىنەم لە دەرھوھ، هېچ سیفەتىكى دىپلوماسىان نىي، ئە سیفەتە، بېپۈستە ھېبىت، بۆزىه ئە وە ماۋەدى دۇو سالله له رووانگى ئە وە ھۆكۈرانە باسمى كىرىد، كارەكانمان سربوونىكى تىكى ووتوه. بپ: بەزىإ ئىقۇ باشىك لە خەم سارديي ناكاۋىتە ئەستكى حۆكمەتى ھەرىتە؟

وَهُنَّ خَيْرٌ، زَيَّلَ رَدَكَوْيِتَهُ ثَسْتَوْيِ
وَهَذَارَتِي دَهَرَوَهُ، چُونَكَهُ ثَوَهَيِ من
ثَائِكَادَارَم، حَكَوْمَتِي هَرَيْم، هَوْلَيِ جَيْدَى
داَوَهُ بَزَ ثَمَ مَسْلَهَيِه، بَلَامَ وَهَذَارَتِي
دَهَرَوَهُ تَهَكَرَهِي سَهَرَكَيِه لَهُم بَوارَهُ
وَ، بَيْتَانَ نَاخَرَشَهُ كَهُ نَوْتَرَاهِيَتِيَهُ كَيِ
كُورَدَسْتَانِي لَهُ دَهَرَوَهُ هَبَيْتَ، لَهَكَلَ
ئَوْهَشِدا، ئَامَهُ كَيْشَهِيَكَ نَيْهِ، بَهَلَامَ ئَيْمَهُ
داَوَا دَهَكَهِينَ چَارَهَسَهِرِيَكَ بَزَ بَدَزَرِيَتِهَوَهُ.
بَهَرَاسْتَيِ مَافِي ئَوْهَمانَ هَهِيَهُ ثَوَهُ پَرِسِيَارَهُ
ئَاثَارَسْتَهِي بَهَرِيزَ وَهَزِيرَى دَهَرَوَهُبَكَهِينَ
كَهُ كَورَدَهُ وَ، بَلَيْنَ چَارَهَسَهِرِيَكَ بَزَ ثَمَ
مَسْلَهَيِه نَادَرَهُنَوَهُ.

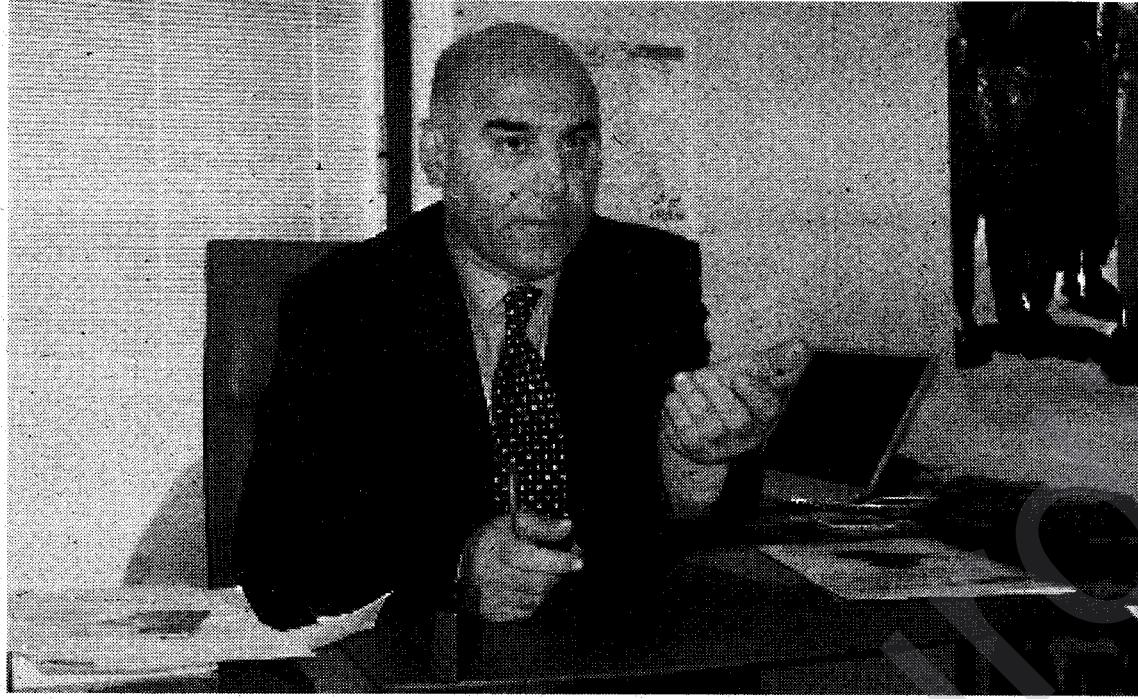
ب: و مک ناگادرین و مزارهتی دهره‌هی عراق، خلکیکی زدد له سه‌فاره‌تکان نامه‌زنانده، گایا شاو خلکانه، هیچ گئی‌مودونیکی بی‌علوماتیان له پیوی‌مندیه‌کانی
نیتنو دمه‌لایه‌یادیه؟
و: نهخیر، بهشی هفره زوری که‌وانه‌ی که بیز کاری دیلؤماتی له دهره دامه‌زارون، خاره‌هی نه‌مدون نین‌ق، له هیچ کاتیکا کارکاریان بیز براشی رزگاریخوازی کورد نه‌کردوه و، ئامه‌ش بیز مه‌حسلوییت و شتی تر ده‌گه‌رتتوه.

به: **حالیکه کاتنان لام بیواییدنا چی بیون؟**
 و: ئیمە له کارەگان و پەیوەندىيە کاتنان
 بەرده وامىن، بۆ نمۇونە تەرخانىرىنى
 پارەيدىكى چاڭ بۆ ئاۋەنلىكىرىنە و،
 كىرىدۇن وە خولىكى تايىبەت بۆ دادۇرەگانى
 كوردىستان.
 به: **ئاراستكىانى يەكىيەتى ئەلۈرۈپا بۆ ئىپە**
جىيدى؟
 و: وەك وتم، ئەوان بە ئىمە دەلىن، كە ئىمە
 بېپەمان خۇشە ئۇنە لەكەل سەفارەتى عىراق
 بىيىنلىن، بەلام سەفارەت مىچ ئامادەگىيەكى
 نىنە بۆ ھاوا كارىكىرىن، لەكەل ئىتەمدا.

ب: پس سوچنیریکن می باشید این چه؟
پ: ها لایکی کالتان بزرگ سالی ۶۰۰ جیه؟
و: به نیازین له دواى دامه زراندنی
کابینه تازه حکومتی عراق و هدف دیکی
پارله مانی کوروبی به رین بز کوردستان،
بز ئاکادار بیون لسسر رهوشی بزو
پیشکو و تنانه ای کوردستان به خیزی ووه
دیوه به نیازین له سهرتای سالی ئائینه،
هه فتیه کی کوردی له بزرگسل ساز بکین،
نه هم هفتیه ش، بربیتی ده بیت له کاری
هونه ری جزاوجز له نمایش سینما و
هونه ری شیوه کاری و موژیک و گوارانی.
پ: ئایا خاله لاوازه که لەم هاموو کېشىدە،
لە كىندە سەر جادە بىك؟

و: ئەم خالىه لازماز، لە خودى وەزارەتى دەرھوە سەرچاواه دەگرى، چۈنکە لە دەستوردا هاتۇوه، كە دەبىت لە ھەممۇ سەفەراتىكى عىراق لەدەرھوە، دەبىت نۇوبىت زايىتى كۆرد ھەبىت، بەلام ئەگەر وەزارەتى دەرھوە تەھفيلى تەككەت و، كارى بېتىكەكەت، ئەم تاوانى كېيى؟ بويى جارۋىكى تەريش داوا لە حکومەت و پەرلەمان كوردستان دەكەم، بە جىدى لەم مەسىلە يە بىكىلەتە و، چارەسەری بىز دېۋىزنىھو. ■■■

پهیامی کورد - فەرانسا - دیسامبری ٢٠٠٥

مردینی هر سی منداله کورده که به چهند
برزیئک، جه میل چیچه ک و تهییز بهناوی
حکومه قتی تورکیا و تیووی؛ "فایرزویسی
نه خوشبیشه که له تورکیا قات قیمه".
اعلیهت تا نیسته ئم فایرزویس له ۲۷ شاری
کوردرستانی باکور و تورکیا بلا بیوهه توهه.
له همان کاتدا ئه ردوگانی سه رونک و وزیرانی
توقیرکیا رایگه ایند، که حکومه که که کونترولی
ئم نخخشیمه مان کوردو و. ■■■

هزاری زاده! بگات، حرام زاده! ده
دهداتی! دواتر و قی، دایکم خاکی شاری
دزیرسمه و باشیشم خاکی شاری تاگریمه و من
له کوردبوونی خرم شرم ناکم و به لای من
کورد، تورک، لاز و چه رکه س هامو و هک
یه کین... و هار که سیک حاشا له نهزادی خزوی
بنکات حرام زاده!..

په پیوهندنیه کان راسته و خوژ به واقعی
کوردستان بیستینه وو، و هک ده سه لاتی
کوردی با ورپیکارو له دهستوری عیراق
و لایهنه نیزه دهله تیهه کان.
پ: له مامه دیدا، پیشنهارتان نه کردنه که
پاکتی ٹاوونها نزفیسیکیان له کورستان
هه بیت؟
و: دیاره ثیمه لهم رووهه بەردەوام له
هه ولی جیهی حیکرنی ئه و بیزركهه بیووین،
چهندین جار له دیدار و چاوپیکوونته کانماندا،
چ ختمان له سه ئوهه کردووه که گالی
کورستان، پیویستی به هاوا کاری له همو
بیواره کانی ڈیاندا، هه يه. له مانه ش چونیهه تی
پتکوکردنی بئه ماکانی دیموکراتیه و،
پاراستنی مافی مرۆزه بەلام بەداخوه، له
دوای رووحانی رژیم، پاکتی ئه وروپاش،
جز بیزک له رۆتینی سیاسی له همبەر ئیمه وه
تیکەوتونه و، چەند جاریک پیشان و توونیون؛
که ثیرت ئیوه په بشیکن له حکومتی عیراق
پیویسته په پیوهندنیه کانتان له گەل ئیمه دا له
ریگى حکومتی عیراقووه بیت، چونکە
ئیستا ئیوه په بشیکى گرنگ پیك دەھین له
وەزارهه کانی عیراق و، دەسلالات له عیراق.

سی مندالی کورد ژ پیش نزیکه‌ی یهک مانگ څایرسوی په تائی
ټنځلنهنزای بالنده‌کان له تورکیا ناشکرا
بورو، به‌لام و زاره‌تی کشتوكالی تورکیا
کېم راستیه‌یه له ګله‌نی تورکیا و لاتانی
څوروپواشی شاردبیوهه. دواړت له ناوچه‌ی
بایازیدی سر به پاریزکای ئاگری له
باکوکوری کوردستان، سی مندالی کورد
ژیانیان له دهستا له بهر تووشبوونیان به
قام و سر، ټنځلنهنزا، ماله‌نده‌کان و پیش،

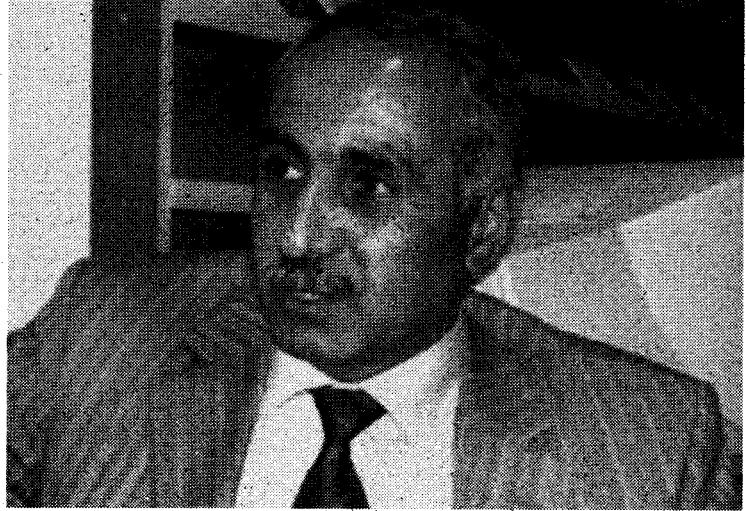
من کوردم و نهودی خاشا له

هونه رەمندی ناودار "یلدنز تىلې" له بۇزى
بەنادى ٢٠٠١ لە يەرناھى تەلەققۇنى خۆيىدا كە
بەنادى "لەزىز ئاستىرەكان دا" يە، لە كاتىكا كە
پەرناھى كە بە زىنلى بەخش دەكرا و لە میوانانى
دەپرسى ھەر يەك لەوان لە قەنەتتەۋىدە كە،
وەزىرى رۇشنىرىي حۆكمەتى تۈركىكە تەلەققۇنى
كەزد و كارمەندىنى كەنترۇلايش لە ھەمان كائدا
هونه رەمندیان ئاكىدار كە كە دەپىن باسى
ئەتەوهى تۈرك بەكت، بەلام هونه رەمند يەلدنز
نابازىزىيۇنى خىزى دىياركىد و كۆتى: "وەزىرىي
رۇشنىرىي ئىستەتەلەققۇنى كەردىووه و ھەزىشارىم

شایه‌شی باسه له کاتی رووداوه‌مکانی شاری
گه‌قهر دا پیش ماوه‌هیک، ئەفسه‌ریکی
تورک هېرەشەی کردبیو له سەرۆزکی
شاره‌وانی گه‌قهر و گوئیپوی؛ ئەم
حکومتە دەروات و ئىنجا دەزان چیتان
بە سەر دینن". ■■■

سی مندالی کورد ژیانیان له دهست دا!

ڙيانى سه روکى شارهوانى گهڙر له مه ترسيدا يه!

نامه‌یه کی بی ناوینشان گایشتووته
دەستی سەرۆکی شارهوانی شاری
گەفری باکوری کوردستان و تیدا
نووسراپوو: "قەبۇول بىچ يان واز بىتە";
ئەم درووشمەش فاشیستەکانی تورک
لە دەزى كسانى ولاپەروھرى كورد
بەكار بىتەن.

Bûrhan Caf nûnerî Hikûmetî Herêm le EU:
wezaretî derewey
Êraq peyan naxoşê
ke nûnerayetîyekî
kurdistanî le
derewe hebêt!

Laperey 3

Biryarî hikûmetî yekgirtû, pes hemû ştek rê leber çareserkirdinî kêsey Kerkûk dekatewe

Laperey 2

Bo çaksazî YNK:

**Deqî pirrojey
“Sullh û îslah”**

Laperey 4

خەسرو پېریان

فەرھەنگى بازىرگانى كوردى

لە بازارەكانى كوردستاندا، بەداخەوە
لە پراکتىكدا، شىتكى روون و تايىھەت
نىيە پىنى بوتىرىت “فەرھەنگى
بازىرگانى كوردەكان”
لاپەرەي ٤

بەم زوانە شانۆگەرى “بىرەوهەرى”

لە نۇوسىنى كامەران رەئۇف لە^٦
ھۆلەندىدا نمايش نەكىرى
لاپەرەي ٧

غازى حەسەن

سايىكۆلۆژىيەتى وقار

ھىچ جۈرە بابەت و، بۇنەوهەرىكى بىن
سايىكۆلۆژىيەت و، پاشخانى ھەللايەنە،
ناتاۋىنت تىكەنلى گۇرۇنكارىيەكانى
سەردەمى خۇزى بىتت
لاپەرەي ٨

لە ئەرسىفى ھونەرمەندانى كوردستانەو..

ھونەرمەندى شىۋەكار و

خۆش نەقىس زىاد شىنۇ
لاپەرەي ٩

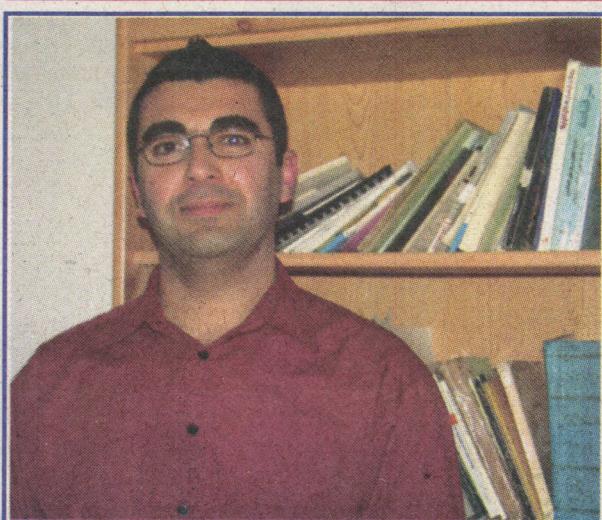
دیدارىك لە گەل

ھونەرمەند سۆزانما

لاپەرەي ١٠

■ bem hengawe prosey dewletî Kurdistan le qonaxî dewlet
(îdare)y partekan berew damezrandinî dewletî neteweyî derwat

skalanamey “Jiyán Bederxan”
dijî Sûrya le Netewe
Yekgirtûwekan pesend kira!
Jiyán Bederxan du sale le
Netewe Yekgirtûwekan skala le
dijî Sûrya tomar dekat

Laperey 2